

სს პროგრედიტ ბანკი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

31 დეკემბერი, 2016 წელი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული ანგარიშგება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ 1
კონსოლიდირებული ანგარიშგება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის შესახებ

კონსოლიდირებული ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ
კონსოლიდირებული ანგარიშგება ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ 4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა.....	5
2. საოპერაციო გარემო.....	5
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება	6
4. დაშვებები და პროგნოზები	26
5. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენები	26
6. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები.....	28
7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ.....	29
8. გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	29
9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	30
10. საინვესტიციო საკუთრება.....	35
11. არამატერიალური აქტივები	35
12. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები	36
13. სხვა აქტივები	37
14. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	37
15. კლიენტთა ანგარიშები.....	37
16. სხვა ნასესხები სახსრები	39
17. სხვა ვალდებულებები.....	40
18. სხვა დებულებები	40
19. მოგების გადასახადი	40
20. სუბორდინირებული ვალი	41
21. სააქციო კაპიტალი და აქციების პრემია.....	42
22. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.....	42
23. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები	43
24. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	43
25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა.....	44
26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	69
27. პირობითი ვალდებულებები	70
28. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	71

შპს KPMG Georgia
ბესიკის ქუჩა #4
თბილისი, 0108,
საქართველო

ტელეფონი
ფაქსი
ინტერნეტი

+995 (32) 2 950719
+995 (32) 2 982276
www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს პროგრედიტ ბანკის აქციონერებს

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ სს პროგრედიტ ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელიც მოიცავს 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, და იმავე თარიღით დასრულებული წლისათვის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ასევე შენიშვნებს, რომლებიც ეხება ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მნიშვნელოვან ნაწილს და სხვა ახსნა-განმარტებით ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებით ასპექტში, წარმოადგენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ პოზიციას 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებს და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს დასრულებული წლისთვის, საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტები (IFRS) შესაბამისად.

დასკვნის შექმნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISAs) შესაბამისად. ამ სტანდარტების მიხედვით, ჩვენი პასუხისმგებლობის შესახებ დამატებით საუბარია ჩვენი ანგარიშის მუხლში - აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე. ჩვენ ვმოქმედებთ ჯგუფისგან დამოუკიდებლად პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (IESBA Code) საფუძველზე და ჩვენ შევასრულეთ ჩვენი სხვა ეთიკური პასუხისმგებლობა ამ კოდექსის შესაბამისად. ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულება ჩვენი დასკვნის საკმარის და სათანადო საფუძველს წარმოადგენს.

ხელმძღვანელობის და სხვა შესაბამის პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, რომელიც უზრუნველყოფს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, მენეჯმენტი პასუხისმგებელია შეაფასოს ჯგუფის უნარიანობა, თუ რამდენად შეუძლია მას საქმიანობის გაგრძელება, გააშუქოს მოქმედ საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და გამოიყენოს მოქმედი საწარმოს ბუღალტრული აღრიცხვის ბაზა მანამ, სანამ მენეჯმენტი არ გადაწყვეტს ჯგუფის ლიკვიდაციას ან საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ მოიძიებს აღნიშნულის რეალისტურ ალტერნატივას.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელი პირები ზედამხედველობას უწევენ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს გაყალბებით თუ შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს, ასევე გავცეთ ჩვენი აუდიტორული დასკვნა. გონივრული რწმუნება არის მაღალი ხარისხის რწმუნება, თუმცა არა გარანტია იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოიწვიოს გაყალბებამ ან დაშვებულმა შეცდომებმა. უზუსტობები ითვლება არსებითად იმ შემთხვევაში, თუ ცალკეულად ან მთლიანობაში მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

შპს KPMG Georgia

ბესიკის ქუჩა #4
თბილისი, 0108,
საქართველო

ტელეფონი
ფაქსი
ინტერნეტი

+995 (32) 2 950719
+995 (32) 2 982276
www.kpmg.ge

როგორც აუდიტის ნაწილი აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ჩვენ განვსჯით პროფესიულად და შევინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს მთელი აუდიტის განმავლობაში. ჩვენ ასევე:

- გამოვავლენთ და შევაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გაყალბებით თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობების რისკებს, შევიმუშავებთ და განვახორციელებთ ამ რისკების საპასუხო პროცედურებს და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და შესაბამისი იქნება ჩვენი დასკვნის საფუძვლის წარმოსადგენად. გაყალბების შედეგად გამოწვეული არსებითი უზუსტობის არგამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული უზუსტობის არგამოვლენისა, რადგან გაყალბება მოიცავს შეთქმულებას, თაღლითობას, განზრახ უმოქმედობას, არასწორ განცხადებას ან შიდა კონტროლის გადამეტებას;
- მოვიპოვებთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის გაგებას. აღნიშნული რისკების შეფასებისას, აუდიტორი ითვალისწინებს ორგანიზაციის მზაობის შესაბამის შიდა კონტროლს და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მიუკერძოებლად წარმოდგენას, გარემოებების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების შექმნის მიზნით და არა იმისთვის, რომ აზრი გამოითქვას ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობის შესახებ;
- შევაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას და ბუღალტრული შეფასებებისა და მენეჯმენტის მიერ გაკეთებული დაკავშირებული განმარტებების არგუმენტირებას;
- დასკვნას გავაკეთებთ მენეჯმენტის მიერ მოქმედი საწარმოს ბუღალტრული ბაზის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე და თუ რამდენად არსებობს მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი დაბადოს ჯგუფის საქმიანობის გაგრძელებასთან დაკავშირებით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ არსებითი გაურკვევლობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ აუდიტორულ დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით ინფორმაციის გამჟღავნებაზე, ან თუ ასეთი ინფორმაციის გამჟღავნება არაადეკვატურია, ცვლილებები შევიტანოთ ჩვენს დასკვნაში. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება წინამდებარე დოკუმენტის შექმნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მომავალმა მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის საქმიანობის შეწყვეტა;
- შევაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების, ასევე გამჟღავნებული ინფორმაციის საერთო პრეზენტაციას, სტრუქტურას და შინაარსს, და თუ რამდენად წარმოაჩენს ფინანსური ანგარიშგება ოპერაციებსა და მოვლენებს სამართლიანად;
- მოვიპოვებთ ჯგუფის ფარგლებში ორგანიზაციების ან ბიზნეს აქტივობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებულ საკმარის შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დასკვნის შესაქმნელად. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ ასევე პასუხისმგებელი ვართ ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

ჩვენ ვეკონტაქტებით ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელ პირებს და მათთან ერთად განვიხილავთ, სხვა საკითხებთან ერთად, აუდიტის დაგეგმილ მასშტაბს და ვადებს, ასევე აუდიტის მნიშვნელოვან დასკვნებს, მათ შორის შიდა კონტროლში აუდიტის დროს ჩვენს მიერ გამოვლენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

წინამდებარე დამოუკიდებელ აუდიტორთა ანგარიშში აუდიტორული შემოწმების ხელმძღვანელია:

ენდრიუ კოქსშელი

შპს KPMG Georgia

საქართველო, თბილისი

2017 წლის 3 აპრილი

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი			
	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
აქტივები			
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	6	251,358	170,372
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	17,043	19,987
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7	174,153	38,638
მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები		175	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9	856,225	898,387
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი		-	1,136
საინვესტიციო ქონება	10	1,697	673
არამატერიალური აქტივები	11	1,676	2,287
ძირითადი საშუალებები	12	75,522	75,982
სხვა აქტივები	13	17,013	13,651
სულ აქტივები		1,394,862	1,221,113
ვალდებულებები			
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	14	2,857	4,975
მოგება ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები		-	47
კლიენტთა ანგარიშები	15	732,575	669,291
სხვა ნასესხები სახსრები	16	387,612	306,545
სუბორდინირებული სესხი	20	66,752	60,434
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება		836	-
სხვა ვალდებულებები	17	3,717	2,953
სხვა ანარიცხები	18	477	438
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	19	3,903	4,568
სულ ვალდებულებები		1,198,729	1,049,251
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	21	88,915	88,915
საემისიო შემოსავალი	21	36,388	36,388
გაუნაწილებელი მოგება		70,830	46,559
სულ კაპიტალი		196,133	171,862
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,394,862	1,221,113

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2017 წლის 3 აპრილი.

დავით გაბელაშვილი
დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

განმარტებითი შენიშვნები, რომელიც წარმოდგენილია მე-5-დან 61-ე გვერდის ჩათვლით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	2016	2015
საპროცენტო შემოსავალი	22	104,532	108,562
საპროცენტო ხარჯი	22	(36,215)	(36,287)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		68,317	72,275
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	9	(13,662)	(10,718)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების ფორმირების შემდეგ		54,655	61,557
საკომისიო შემოსავალი	23	10,835	11,749
საკომისიო ხარჯი	23	(4,836)	(3,617)
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა შემოსავალი		5,570	3,954
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა მოგება / (ზარალი)		1,265	3,698
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(16,950)	(19,916)
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	24	(26,735)	(25,697)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		5,881	3,208
სხვა საოპერაციო ხარჯი		(1,637)	(944)
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე		28,048	33,992
მოგების გადასახადის ხარჯი	19	(3,777)	(4,951)
წლის მოგება და სულ სრული შემოსავალი		24,271	29,041

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2017 წლის 3 აპრილი.

დავით გაბელაშვილი
დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი

	შენიშვნები	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გაუნაწილებე ლი მოგება	სულ
ნაშთი 2015 წლის 1 იანვრისთვის		83,000	30,803	38,302	152,105
სულ სრული შემოსავალი წლის მოგება		-	-	29,041	29,041
სულ სრული შემოსავალი წლისათვის		-	-	29,041	29,041
მფლობელებთან განხორციელებული ტრანზაქციები, აღრიცხული კაპიტალში					
გამოცხადებული დივიდენდები	21	-	-	(20,784)	(20,784)
გამოშვებული აქციები	21	5,915	5,585	-	11,500
სულ ტრანზაქციები მფლობელებთან		5,915	5,585	(20,784)	(9,284)
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		88,915	36,388	46,559	171,862
სულ სრული შემოსავალი წლის მოგება		-	-	24,271	24,271
სულ სრული შემოსავალი წლისათვის		-	-	24,271	24,271
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		88,915	36,388	70,830	196,133

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2017 წლის 3 აპრილი.

დავით გაბელაშვილი
დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	2016	2015
მოგება გადასახადის გამოკეთვამდე		28,048	33,992
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	9	13,662	10,718
ცვეთა და ამორტიზაცია		6,672	6,157
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა მოგება		(1,265)	(3,698)
სხვა ანარიცხების გამოთავისუფლება/დარიცხვა		38	(24)
მოგება ძირითადი საშუალებების, საინვესტიციო ქონების და არამატერიალური აქტივების გასხვისებიდან		(685)	(92)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(68,317)	(72,275)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებამდე		(21,847)	(25,222)
<i>საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების გაზრდა/შემცირება არაფულადი მუხლების შემდეგ:</i>			
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(25,500)	(682)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		101,042	(9,030)
სხვა აქტივები		(3,839)	156
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		(2,118)	2,970
მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები		(222)	(109)
კლიენტთა ანგარიშები		12,233	(31,790)
სხვა ვალდებულებები		764	(483)
მიღებული პროცენტები		106,964	107,824
გადახდილი პროცენტები		(35,403)	(35,736)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,470)	(5,290)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგად მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		129,604	2,608
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(5,511)	(8,167)
საინვესტიციო ქონების შეძენა		(1,065)	(437)
ძირითადი საშუალებებისა და საინვესტიციო ქონების გასხვისებიდან მიღებული შემოსავალი		1,114	4,613
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა	8	(32,178)	(14,924)
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასხვისებით მიღებული შემოსავალი	8	34,995	5,000
საინვესტიციო საქმიანობის შედეგად გასული ფულადი სახსრები		(2,645)	(13,915)
გადახდილი დივიდენდები	21	-	(20,784)
გამოშვებული აქციები	21	-	11,500
სხვა ნასესხები სახსრების მიღება		136,192	63,794
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		102,422)	(88,784)
სუბორდინირებული სესხის დაფარვა		-	(3,366)
ფინანსური საქმიანობის შედეგად გასული ფულადი სახსრები		33,770	(37,640)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		160,729	(48,947)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		113,686	157,130
სავალუტო კურსის ცვლილების შედეგები		19,548	5,503
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის	6	293,963	113,686

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2017 წლის 3 აპრილი.

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სს პროგრედიტ ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (ერთობლივად მოხსენიებული, როგორც („ჯგუფი“) ფინანსურ ანგარიშებს. ბანკი და მისი შვილობილი კომპანია წარმოადგენენ სააქციო და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონში მოცემული განმარტების შესაბამისად. მათი რეგისტრაციის და საქმიანობის ქვეყანაა საქართველო.

სს პროგრედიტ ბანკი არის განვითარებაზე ორიენტირებული ბანკი, რომელიც სპეციალიზებულია საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე. საზედამხედველო მიზნებისთვის, პროგრედიტ ბანკი საქმიანობას აწარმოებს ზოგადი საბანკო ლიცენზიით #233, ხოლო მის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“).

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160, ალ. ყაზბეგის გამზ. 21. ბანკის სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში. ბანკი თავის კლიენტებს ემსახურება 4 ფილიალის და 28 სერვის პუნქტის საშუალებით თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, გორში, ფოთში, ზუგდიდში, თელავში, რუსთავსა და მარნეულში.

ბანკი ერთპიროვნულად ფლობს შვილობილ კომპანიას შპს პროგრედიტ ფროფერტი, რომელიც 2007 წლის 23 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომლის ძირითადი საქმიანობა უძრავ-მოძრავი ქონების ფლობა და განკარგვაა. კომპანია ამ ქონებას იძენს აუქციონზე ბანკის იმ კლიენტებისგან, რომლებმაც აღებული ვალდებულებები ვერ შეასრულეს.

ბანკის უშუალო და ერთადერთი დედობილი კომპანია იყო სს (შეზღუდული ტიპის ამხანაგობა წილების მიხედვით) პროგრედიტ ჰოლდინგი (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „დამფუძნებელი“). დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები იხილეთ 28-ე შენიშვნაში.

2. საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფი საქმიანობს საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზარზე, რომელსაც განვითარებადი ქვეყნებისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. საქართველოს და რუსეთის ფედერაციას შორის კონფლიქტმა დამატებით გაურკვეველი გარემო შექმნა. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავ ვითარდება, თუმცა ხშირად იცვლება და სხვადასხვა ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. სხვა სამართლებრივ და ფინანსურ დაბრკოლებებთან ერთად, ეს დიდ პრობლემას წარმოადგენს საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს მენეჯმენტის მიერ საქართველოში

არსებული ბიზნეს გარემოს ჯგუფის საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე ზეგავლენის შეფასებას. მომავალში არსებული ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს მენეჯმენტის შეფასებისგან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყენებულია თანმიმდევრულად ჯგუფის შემადგენლობაში შესული კომპანიების მიერ, წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

შესაბამისობის განცხადება

თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად („ფას“).

აღრიცხვის საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულებების აღრიცხვის საფუძველზე, გარდა ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც აისახება რეალური (სამართლიანი) ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, და გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივებისა. ფასს (ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები) ადგენს რეალური (სამართლიანი) ღირებულების განსაზღვრის იერარქიას, რომელიც ასახავს რეალური (სამართლიანი) ღირებულების დადგენის სხვადასხვა მეთოდის შედარებით სიზუსტეს:

(ა) აქტიური ბაზარი: კოტირებული ფასი (დონე 1)

აქტიურ ბაზრებზე იდენტური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის კოტირებულ ფასებზე დაკვირვება.

(ბ) შეფასების მეთოდი დაკვირვებადი რესურსების გამოყენებით (დონე 2)

აქტიურ ბაზრებზე მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილ ფასებზე დაკვირვება, ან არააქტიურ ბაზრებზე იდენტური, ან მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებულ ფასებზე დაკვირვება, ან ისეთი შეფასების მოდელების გამოყენება, სადაც ყველა მნიშვნელოვან რესურსზე შეიძლება დაკვირვება.

(გ) შეფასების მეთოდი მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი რესურსების გამოყენებით (დონე 3)

შეფასების ისეთი მოდელების გამოყენება, სადაც ერთი ან ერთზე მეტი მნიშვნელოვანი რესურსი არ არის დაკვირვებადი.

მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიანი (რეალური) ღირებულების განსაზღვრის საუკეთესო მეთოდი ხელმისაწვდომი არაა, შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის რიგით მეორე საუკეთესო მეთოდის გამოყენება. თუ შესაძლებელია, ჯგუფი სამართლიან ღირებულებას

განსაზღვრავს კოტირებული საბაზრო ფასების მიხედვით; სხვა შემთხვევაში, გამოიყენება შემდეგი დონის არსებული საუკეთესო შეფასების მეთოდი.

ანგარიშგება და შეფასება საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე ხდება.

ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში გამოყენებული შეფასების მეთოდები აღნიშნულია მე-3 და 26-ე შენიშვნებში.

კონსოლიდირების საფუძველი

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ ჯგუფის მიერ კონტროლირებულ საინვესტიციო ობიექტებს. ჯგუფი აკონტროლებს საინვესტიციო ობიექტებს, თუ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ცვალებადი შემოსავალი საინვესტიციო ობიექტში მონაწილეობის შედეგად და შეუძლია ზეგავლენა მოახდინოს ასეთ შემოსავალზე საინვესტიციო ობიექტთან მიმართებაში არსებული უფლებამოსილების გამო. კერძოდ, ჯგუფი ახდენს მის მიერ ფაქტობრივად კონტროლირებული საინვესტიციო ობიექტების კონსოლიდაციას. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება შედის წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დაწყების თარიღიდან კონტროლის შეწყვეტის თარიღამდე.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის შესული კომპანიებს შორის არსებული ოპერაციები, ბალანსები და ჯგუფის კომპანიებს შორის განხორციელებულ ოპერაციებზე არარეალიზებული მოგება. ასევე არ არის შესული არარეალიზებული დანაკარგებიც, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა გაუფასურების ნიშნები არ არსებობს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები

ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება კატეგორიების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულებით ან ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი.

სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება როგორც ფასი, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვიდან ან გადაიხდევის ვალდებულების გადაცემისათვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების ფარგლებში ძირითად ბაზარზე, ან მისი არარსებობის შემთხვევაში, ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე, რომელზეც ჯგუფს აქვს წვდომა აღნიშნული თარიღისათვის. სამართლიანი (რეალური) ღირებულება არის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფინანსური აქტივების მიმდინარე შეთავაზებული ფასი და ფინანსური ვალდებულებების მიმდინარე მოთხოვნილი ფასი. ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ასახავს ვალდებულების შეუსრულებლობის რისკს.

შესაძლებლობის შემთხვევაში, ჯგუფი განსაზღვრავს ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას, აქტიურ ბაზარზე ამ ინსტრუმენტზე კოტირებული ფასების მიხედვით. ბაზარი აქტიურია, თუ აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისი სიხშირით და მოცულობით ხორციელდება, რაც ხელმისაწვდომს ხდის ინფორმაციას ფასების შესახებ.

აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასის არარსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს შეფასების მეთოდს, რომელიც მიზნად ისახავს შესაბამისი დაკვირვებადი მონაცემების მაქსიმალურ გამოყენებას და არადაკვირვებადი მონაცემების გამოყენების მინიმუმდე დაყვანას. არჩეული შეფასების მეთოდი მოიცავს ყველა ფაქტორს, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები მოცემულ გარემოებებში გაითვალისწინებდნენ.

როგორც წესი, თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა ტრანზაქციის ფასი, ანუ გაცემული თუ მიღებული ანაზღაურების სამართლიანი (რეალური) ღირებულება. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება ტრანზაქციის ფასიგან და სამართლიანი ღირებულება არ დასტურდება არც აქტიურ ბაზარზე მსგავს აქტივსა თუ ვალდებულებაზე კოტირებული ფასით და არც შეფასების მეთოდით, რომელიც მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებზეა დამყარებული, ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება თავდაპირველი აღიარებისას ასახულ სამართლიან ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებული სხვაობის მიხედვით. ამის შემდეგ სხვაობა შესაბამისად აისახება მოგება ან ზარალში ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში, მაგრამ არაუგვიანეს იმ მომენტისა, როცა შეფასება მთლიანად დადასტურდება დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებით, ან ტრანზაქცია დაიხურება.

საბაზრო და საკრედიტო რისკის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომელსაც ჯგუფი მართავს საბაზრო ან საკრედიტო რისკის წმინდა დონის გათვალისწინებით, ფასდება იმ ფასის მიხედვით, რომელიც მიღებული იქნება წმინდა „გრძელი პოზიციის“ გაყიდვიდან (ან გადახდილი იქნება წმინდა „მოკლე პოზიციის“ გადაცემისას) კონკრეტული რისკის შემთხვევაში. აღნიშნული კორექტირებები, რომლებიც პორტფელის დონეზე ხორციელდება, ნაწილდება ცალკეულ აქტივებსა და ვალდებულებებზე პორტფელში არსებული თითოეული ცალკეული ინსტრუმენტის შესაბამისი რისკის კორექტირების საფუძველზე.

ჯგუფი აღიარებს სამართლიანი ღირებულების იერარქიას შორის გადატანებს იმ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, როცა ცვლილება მოხდა.

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლის საფუძველზე თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება, გამოკლებული ძირი თანხის შენატანები, დამატებული ან გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაცია, თავდაპირველად აღიარებულ თანხასა და ვადის ბოლოს დასაფარ თანხას შორის არსებული ნებისმიერი სხვაობისთვის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი. პრემიები და დისკონტები, მათ შორის თავდაპირველი

ტრანზაქციის ხარჯი არის ზრდადი ხარჯი, რომელიც უშუალოდ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას თუ განკარგვას. ზრდადი ხარჯი ნიშნავს ისეთ ხარჯს, რომელიც არ იქნებოდა გაწეული იმ შემთხვევაში, თუ ტრანზაქცია არ შედგებოდა. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებზე (მათ შორის გასაღების აგენტების სახით მოქმედ თანამშრომლებზე), მრჩეველებზე, ბროკერებსა და დილერებზე გაწეულ ჰონორარსა და სხვა საკომისიოს, მარეგულირებელი ორგანოების და ფასიანი ბირჟების მიერ დაწესებულ გადახდებს, გადარიცხვის გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს დავალიანების პრემიას თუ დისკონტს, დაფინანსების ხარჯებს, შიდა ადმინისტრაციულ ხარჯებს ან მარაგების შენახვის დანახარჯებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შჯამება (გაგრძელება)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილების მეთოდს, რათა საბალანსო ღირებულებაზე მივიღოთ მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ნიშნავს განაკვეთს, რომლის საფუძველზე ხორციელდება სამომავლო ფულადი გადახდების ან შემოსულობების (სამომავლო საკრედიტო დანაკარგების გამოკლებით) დისკონტირება ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადით ან, თუ საჭიროა, უფრო მოკლე პერიოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტებზე ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის პროცენტის გადაფასების მომდევნო თარიღამდე, პრემიის თუ დისკონტის გამოკლებით, რომელიც ასახავს საკრედიტო სპრედს მოცემული ინსტრუმენტისთვის დადგენილი მცოცავი განაკვეთით, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც დამოუკიდებელია საბაზრო განაკვეთებისგან. ასეთი პრემია ან დისკონტი ამორტიზირდება ინსტრუმენტის მთლიანი სავარაუდო ვადით. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს კონტრაგენტების მიერ გადახდილ ან მიღებულ ყველა საკომისიოს, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური აქტივები

ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები, სესხები და დებიტორული დავალიანება, და გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები. არ არსებობს „გადახდამდე დაკავებულ“ კატეგორიაში შესული აქტივები. მენეჯმენტი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს თავდაპირველი შეფასების საფუძველზე.

მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

ამ კატეგორიას გააჩნია ორი ქვეკატეგორია: სავაჭროდ დაკავებული ფინანსური აქტივები (სავაჭრო აქტივები), მათ შორის მფლობელობაში არსებული დერივატივები და თავდაპირველი აღიარებისას მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. ჯგუფი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას.

ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულებით აღიარება შესაძლებელია მოგების ან ზარალის საფუძველზე, როცა ის ცალკე პორტფელის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს, რომელიც იმართება და ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, დოკუმენტურად დასაბუთებული რისკების მართვის სტრატეგიის ან საინვესტიციო სტრატეგიის მიხედვით. ანგარიშგებაში ასახული სამართლიანი (რეალური) ღირებულება ჩვეულებრივ დაკვირვებად საბაზრო ფასებს წარმოადგენს; ჯგუფი ამჯობინებს ისეთ ფასიან ქაღალდებში ინვესტირებას, რომელთათვისაც საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე დაკვირვებადია. სამართლიანი ღირებულება მხოლოდ იშვიათ შემთხვევაში გამოითვლება მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე, შეფასების მეთოდის გამოყენებით. გამოყენებული შეფასების მეთოდი წარმოადგენს მითითებას სხვა მსგავსი

ინსტრუმენტების მიმდინარე სამართლიან ღირებულებაზე და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზზე დაკვირვებადი საბაზრო პარამეტრების გამოყენებით, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები და სავალუტო კურსები.

მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო გარიგების ხარჯები დანახარჯის სახით აისახება მოგების, ან ზარალის ანგარიშში. შემდგომ ისინი სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი დაუყოვნებლივ აისახება მოცემული პერიოდის მოგებაში ან ზარალში. მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ საპროცენტო სარგებელთან ერთად, ეს ინსტრუმენტები აისახება როგორც „მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებიდან მიღებული წმინდა შედეგი“.

მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების ყიდვა-გაყიდვის აღიარება სტანდარტული ტრანზაქციებისთვის ხდება გარიგების დღეს - იმ დღეს, როცა ჯგუფი აქტივს იყიდის ან გაყიდის. მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება უქმდება მაშინ, როდესაც ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას ვადა ეწერება ან როდესაც ჯგუფი გაასხვისებს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს.

სესხები და დებიტორული დავალიანება

სესხები და დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან დასადგენი გადახდებით, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. ისინი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც ჯგუფი უშუალოდ დებიტორზე გასცემს ფულს, საქონელს ან მომსახურებას ისე, რომ მიზნად არ ისახავს დებიტორული დავალიანებით ვაჭრობას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

სესხებისა და დებიტორული დავალიანების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, დამატებული ტრანზაქციის ხარჯები; შემდეგ ისინი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. ყოველი საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და როდესაც პოტენციური გაუფასურების ნიშნები ჩანს, ჯგუფი აფასებს თავისი სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების ღირებულებას. მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება შემცირდეს სარეზერვო ანგარიშის გამოყენების გამო (გაუფასურებულ სესხებზე დეტალური ინფორმაციისთვის იხ. შენიშვნა N9). თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ოდენობა შემცირდება, შესაბამისად შემცირდება გაუფასურებისთვის გამოყოფილი რეზერვი და შემცირებული ოდენობა ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში. გაუფასურების შემცირების მაქსიმალური ზღვარი უდრის ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომელიც იარსებებდა შეფასების დღისთვის, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

სესხების აღიარება ხდება მაშინ, როცა მსესხებლებზე ხდება ძირითადი თანხის (კაპიტალის) წინასწარი გაცემა. ჯგუფი გააუქმებს სესხების და დებიტორული დავალიანების აღიარებას მაშინ, როდესაც (ა)

მოხდება აქტივის გამოსყიდვა ან ფინანსური აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს ვადა ამოეწურება, ან (ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს მიღებული ფულადი ნაკადების გადაცემის თაობაზე შეთანხმება, ამავდროულად (i) ჯგუფს ასევე გასხვისებული აქვს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა არსებითი რისკი და სარგებელი, ან (ii) არც გადაუცია და არც დაუტოვებია საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, თუმცა მართვის უფლებაც არ შეუწარმოებია.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შედის ის ფინანსური აქტივები, რომელთა დაკავება (ფლობა) განუსაზღვრელი ვადითაა გამიზნული და რომლებიც შეიძლება გაიყიდოს ლიკვიდურობის საჭიროებიდან ან საპროცენტო განაკვეთებში, გაცვლით კურსებსა თუ აქციების ფასებში მომხდარი ცვლილებებიდან გამომდინარე.

თავდაპირველი აღიარებისას, გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები ბუღალტრულად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. შემდგომ პერიოდშიც ისინი სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, ვიდრე მათი განსაზღვრა შეუძლებელი არ გახდება. ანგარიშგებაში ასახული სამართლიანი (რეალური) ღირებულება წარმოადგენს ან დაკვირვებად საბაზრო ფასებს ან იმ ღირებულებას, რომელიც ფასდება ამჟამინდელ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებული შეფასების მეთოდით. გასაყიდად არსებული აქტივების სამართლიან (რეალურ) ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებებით გამოწვეული მოგება და ზარალი პირდაპირ ფასდება სხვა მთლიან შემოსავლად უწყისის მუხლში „გასაყიდად არსებული აქტივის გადაფასების რეზერვი“, ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტამდე ან მის გაუფასურებამდე. ამასთან, ჯამური მოგება ან ზარალი, რომელიც ადრე შეტანილი იყო სხვა მთლიან შემოსავალში, ამჯერად ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში, როგორც „გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივიდან მოგება ან ზარალი“. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი პროცენტი და გაცვლითი სავალუტო კურსის სხვაობის შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი იმ მონეტარულ აქტივებზე, რომლებიც გადის გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში, ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში. გასაყიდად არსებულ წილობრივი მონაწილეობის დამადასტურებელ დოკუმენტებზე დივიდენდები აღიარებულია მოგება-ზარალის უწყისის სხვა საოპერაციო შემოსავლების ნაწილში, როდესაც დგინდება კომპანიის უფლება თანხის მიღებაზე.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შესყიდვების და გაყიდვების სტანდარტული ტრანზაქციები აღირიცხება გარიგების შესრულების დღეს. ჯგუფი გააუქმებს გასაყიდად არსებული აქტივების აღიარებას მაშინ, როცა (ა) მოხდება აქტივის გამოსყიდვა, ან ფინანსური აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს ვადა ამოეწურება, ან (ბ) ჯგუფს გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს მიღებული ფულადი ნაკადების გადაცემის თაობაზე შეთანხმება, ამავდროულად (i) ჯგუფს ასევე გადაცემული აქვს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა არსებითი რისკი და სარგებელი, ან (ii) არც

გადაუცია და არც დაუტოვებია საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, თუმცა მართვის უფლებაც არ შეუნარჩუნებია.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება ხდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როდესაც ჯგუფი გააფორმებს ხელშეკრულებას, რომლის საგანია აღნიშნული ფინანსური ინსტრუმენტი.

ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის თუ ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება არ არის ასახული სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის საფუძველზე, ამას დამატება ტრანზაქციის ხარჯი, რომელიც პირდაპირ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გაცემასთან. ყველა ფინანსური ვალდებულება ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, გარდა იმ ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის საფუძველზე და რომლებიც წარმოიქმნება იმ დროს, როცა სამართლიანი ღირებულებით აღირებული ფინანსური აქტივის გადაცემა არ შეესაბამება აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

ჯგუფი აუქმებს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც სახელშეკრულებო ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება, ან მას ვადა ამოეწურება.

მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები შედგება მხოლოდ ჰეჯირებისთვის გამოყენებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან გამომდინარე უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებებისგან, მაგრამ არა როგორც ჰეჯირების შეთანხმება, საბუღალტრო აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი 39-ის თანახმად ჰეჯირების აღრიცხვის პირობებით მიხედვით.

თუ არსებული ვალდებულების პირობები არსებითად შეიცვლება, ასეთი ცვლილება განიხილება როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის უწყისში.

ფინანსური ინსტრუმენტები - ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ მხარეებს აქვთ სამართლებრივი უფლება და განზრახვა დაარეგულირონ დაავალიანება ურთიერთგაქვითვის გზით, ან მოახდინონ აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა ერთდროულად.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ა) ჯგუფის საქმიანობისა (საოპერაციო) და ფინანსური ინფორმაციის წარმოდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი (GEL), რომელიც არის ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის საქმიანობისა და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენის ვალუტა. მენეჯმენტის გადაწყვეტილებით, ბანკის საქმიანობის ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ასახავს ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული მოვლენებისა და გარემოებების ეკონომიკურ არსს. ქართული ლარი საქართველოს ფარგლებს გარეთ არ კონვერტირდება.

ქართულ ლარში წარმოდგენილი ფინანსური მონაცემები დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ბ) ტრანზაქციები და ბალანსები

სავალუტო ტრანზაქციების გადაყვანა საქმიანობის ვალუტაში ხდება ტრანზაქციების დღეს მოქმედი სავალუტო კურსის გამოყენებით. საკურსო ცვლილებით გამოწვეული მოგება და ზარალი ასეთი ტრანზაქციების განხორციელებისა და წლის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული აქტივებისა და ვალდებულებების გაცვლითი კურსის მიხედვით გადაყვანის შედეგად, ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული მუხლები გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღის დახურვისას არსებული კურსით. მონეტარულ მუხლებზე დადებითი ან უარყოფითი სავალუტო სხვაობა წარმოადგენს სხვაობას საანგარიშო პერიოდის დასაწყისში საქმიანობის ვალუტაში გამოხატულ ამორტიზირებულ ღირებულებასა (რომელიც პერიოდის განმავლობაში კორექტირდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის და შენატანების გათვალისწინებით) და უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის, რომელიც კონვერტირდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული კურსით.

უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული არამონეტარული მუხლები გადაიყვანება იმ თარიღის გაცვლითი კურსით, როდესაც სამართლიანი (რეალური) ღირებულება განისაზღვრა.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ისტორიული ხარჯით შეფასებული არამონეტარული მუხლები გადაიყვანება თავდაპირველი აღიარების დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

გადაანგარიშების დროს წარმოქმნილი საკურსო სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში, იმ სხვაობის გარდა, რომელიც წარმოიქმნება გასაყიდად არსებული წილობრივი ინსტრუმენტების გადაანგარიშებისას, თუკი ეს სხვაობა არ არის გამოწვეული გაუფასურებით, რა შემთხვევაშიც სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული საკურსო ცვლილებები გადადის მოგების ან ზარალის კატეგორიაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

საანგარიშო პერიოდის სავალუტო კურსი და ფინანსური მდგომარეობის, მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული მოცემული პერიოდის საშუალო სავალუტო კურსი ჩამოთვლილია 25-ე შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისათვის, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში არსებულ ბანკნოტებსა და მონეტებს, შეძენის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის მქონე ნაშთებს, როცა შესაძლებელია მათი დისკონტირება ეროვნულ ბანკში, ფულადი ბაზრის სხვა მაღალლიკვიდურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეიძლება ადვილად იყოს კონვერტირებული გარკვეულ ფულად თანხაში, ღირებულების შეცვლის უმნიშვნელო რისკით, მათ შორის ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატებს. ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს შეძენის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის მქონე ნაშთებს, მათ შორის სალაროში არსებულ ბანკნოტებსა და მონეტებს და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ შეუზღუდავ ნაშთებს, უგირავნო სახაზინო თამასუქებს, სადეპოზიტო სერტიფიკატებს და ბანკებისაგან მისაღებ თანხებს. ეროვნულ ბანკში არსებული სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი არ ითვლება ფულადი სახსრების ეკვივალენტად მის გამოყენებაზე დაწესებული შეზღუდვების გამო.

კლიენტებსა და ბანკებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანება ძირითადად გულისხმობს გაცემულ სესხებსა და ავანსებს. ძალიან მოკლევადიანი (ერთდღიანი) და ვადიანი ანაზრების გარდა, ბანკებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანების ჯგუფში ასახული თანხები მოიცავს მიმდინარე ანგარიშების ნაშთებსაც.

ბანკებისგან მისაღები ყველა სესხი და დებიტორული დავალიანება, ასევე კლიენტებისგან მისაღები სესხები და დებიტორული დავალიანება შედის კატეგორიაში “სესხები და დებიტორული დავალიანება” და აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. პრემიები და დისკონტები, მათ შორის თავდაპირველი სატრანაჟიციო დანახარჯები, შედის შესაბამისი ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. სესხების გაუფასურების აღიარება ხდება ცალკე სარეზერვო ანგარიშებზე.

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნით, ბანკებისადმი მოთხოვნები, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია, ასახულია ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში.

სესხებისა და ავანსების გაუფასურება

ჯგუფი ყოველი საანგარიშო თარიღით ამოწმებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. თუ არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ სესხი ან სასესხო პორტფელი გაუფასურდა, რაც გავლენას ახდენს ამ ფინანსური აქტივ(ებ)ის სამომავლო ფულად ნაკადებზე, დაუყოვნებლივ ხდება შესაბამისი ზარალის აღიარება. სესხის ზომის გათვალისწინებით, ასეთი ზარალი ან ინდივიდუალურად გამოითვლება თითოეულ სესხზე, ან ერთობლივად ფასდება სასესხო პორტფელზე. სესხის საბალანსო ღირებულება მცირდება სარეზერვო ანგარიშის მეშვეობით და ზარალის თანხის

აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. ჯგუფი არ აღიარებს ზარალს მომავალში მოსალოდნელი მოვლენებიდან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

- ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები და ავანსები

სესხები, რომელთა საბალანსო და გარესაბალანსო ნაწილის ჯამი აღემატება 50 000 დოლარის ექვივალენტს ლარში, ითვლება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან სესხებად და მათი გაუფასურება ფასდება ინდივიდუალურად, ბანკის მასშტაბით დადგენილი წესის შესაბამისად. ასეთი სესხების შემთხვევაში ფასდება, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ე.ი. ის ფაქტორები, რომლებმაც შეიძლება გავლენა იქონიონ კლიენტის მიერ ჯგუფისადმი კონტრაქტით გათვალისწინებული გადახდის ვალდებულების შესრულებაზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს მსესხებლის მხრიდან ვალდებულების შეუსრულებლობა ან ვადაგადაცილება, სესხის პირობების დარღვევა, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის რესტრუქტურირება, რასაც ჯგუფი სხვაგვარად არ განიხილავდა, მათ შორის მსესხებლის გაკოტრების ნიშნები, გირაოს გაუფასურება ან აქტივების ჯგუფთან დაკავშირებული სხვა დაკვირვებადი მონაცემები, როგორიცაა აქტივების ჯგუფში მსესხებლების გადახდისუნარიანობის უარყოფითი ცვლილება, ან ეკონომიკური პირობები, რომლებიც კორელირდება ჯგუფის შემადგენლობაში არსებულ აქტივებთან მიმართებაში ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან.

გაუფასურების რეზერვის დადგენისას გათვალისწინებულია კლიენტზე გაცემული საერთო სესხი და უზრუნველყოფის რეალიზებადი ღირებულება.

თუკი არსებობს სესხის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ზარალის ოდენობა ფასდება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (სპეციალური გაუფასურება). თუ სესხს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთი აქვს, დისკონტირების განაკვეთი გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის დასადგენად წარმოადგენს ხელშეკრულებით დადგენილ მიმდინარე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს.

უზრუნველყოფილ ფინანსურ აქტივზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს უზრუნველყოფის რეალიზაციის შედეგად მიღებულ ფულად ნაკადებს გამოკლებული უზრუნველყოფის ამოღებისა და გაყიდვის ხარჯები.

- ერთობლივად შეფასებული სესხები და ავანსები

სესხების გაუფასურება ერთობლივად ფასდება ორ შემთხვევაში:

- ცალკე აღებული (ინდივიდუალური) უმნიშვნელო სესხები, რომლებიც გაუფასურების ობიექტურ ნიშნებს ავლენს,

- ცალკე აღებული (ინდივიდუალურად) მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო სესხების ჯგუფი, რომელიც არ ავლენს გაუფასურების ნიშნებს, რათა დაიფაროს ყველა დანაკარგი, რაც უკვე გასწია ბანკმა, მაგრამ რომელიც არ იყო აღმოჩენილი სესხების ინდივიდუალურად განხილვისას.

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხების გაუფასურების შეფასების მიზნით, სესხები ჯგუფდება მსგავსი საკრედიტო რისკების მახასიათებლების საფუძველზე, ანუ ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით. 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილება გაუფასურების ნიშნად ითვლება. ეს მახასიათებელი მნიშვნელოვანია ასეთი აქტივიდან სამომავლო ფულადი ნაკადების გამოსათვლელად, მსგავსი მახასიათებლების მქონე სესხებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო კრედიტების (ერთიანი თანხის გაუფასურება) და ფინანსური აქტივების ჯგუფში გასული არაგაუფასურებული მნიშვნელოვანი სესხების (პორტფელის გაუფასურება) გაუფასურების ერთობლივი შეფასება ეყრდნობა რისკების მსგავსი მახასიათებლების და დაახლოებით მსგავსი რისკის პროფილის მქონე სასესხო პორტფელების დეფოლტის ისტორიული მაჩვენებლის რაოდენობრივ ანალიზს (მიგრაციის ანალიზი). სტატისტიკური მონაცემების ხარისხობრივი ანალიზის შემდეგ, მენეჯმენტმა დააწესა შესაბამისი განაკვეთები პორტფელის გაუფასურების რეზერვისთვის.

იმ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადები, რომელთა გაუფასურებაც ჯამურად ფასდება, გამოითვლება ამ ჯგუფში შემავალ აქტივებზე საკონტრაქტო ფულადი ნაკადებისა და ამ ჯგუფში შემავალი აქტივების ანალოგიური საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მქონე აქტივებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილების საფუძველზე. ისტორიული ზარალის გამოცდილება კორექტირდება არსებული დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რათა აისახოს იმ მიმდინარე პირობების გავლენა, რომელიც არ იყო

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

გათვალისწინებული იმ პერიოდში, რომელზეც დაფუძნებულია ისტორიული ზარალის გამოცდილება, და გამოირიცხოს ისტორიული პერიოდის ეფექტი, რომელიც მიმდინარე პერიოდში არ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებისთვის გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები რეგულარულად გადაისინჯება ჯგუფის მიერ, რათა შეამციროს ნებისმიერი სხვაობა პროგნოზირებულ და რეალურ ზარალს შორის.

გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის აღდგენა

თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის ოდენობა შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას, მანამდე აღიარებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღდგება სარეზერვო ანგარიშის კორექტირების მეშვეობით. აღდგენილი თანხის აღიარება ხდება მოგებაში, ან ზარალში.

სესხებისა და ავანსების ჩამოწერა

როცა სესხი ჩამოიწერება შიდა პოლიტიკის მიხედვით, ის ჩამოიწერება სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი შესაბამისი რეზერვის ხარჯზე. ასეთი სესხები ჩამოიწერება მას

შემდეგ, რაც შესრულდება ყველა აუცილებელი პროცედურა და განისაზღვრება დანაკარგის ოდენობა. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება ამცირებს სესხზე შესაძლო დანაკარგისთვის გამოყოფილი რეზერვის ოდენობას მოგებაში ან ზარალში.

რესტრუქტურიზებული სესხები

რესტრუქტურიზებული სესხები, რომლებიც გაუფასურების ნიშნებს ავლენენ, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვნად ითვლება და მათი გაუფასურება ცალ-ცალკე ფასდება. დანაკარგის ოდენობა ფასდება, როგორც განსხვავება რესტრუქტურიზებული სესხის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (სპეციალური გაუფასურება). ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე 30 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული რესტრუქტურიზებული სესხების გაუფასურება ჯამურად ფასდება.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ვადაგადაცილებული სესხების ამოსაღებად მოპოვებულ ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივს. ჯგუფი აღიარებს დასაკუთრებულ აქტივებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როცა მას ექნება სრული და საბოლოო უფლება უზრუნველყოფის რეალიზაციაზე და მისი რეალიზაციიდან მიღებული ზედმეტი თანხის დაკავებაზე.

თავდაპირველი აღიარებისას დასაკუთრებული აქტივები ფასდება საბალანსო ღირებულების და სამართლიანი ღირებულების ყველაზე დაბალი მაჩვენებლით, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, და აისახება შენობა-ნაგებობების, სხვა ფინანსური აქტივების და სასაქონლო მატერიალური მარაგების კატეგორიაში სხვა აქტივების შემადგენლობაში, რაც დამოკიდებულია აღნიშნული აქტივების მახასიათებლებსა და ჯგუფის გადაწყვეტილებაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება აქტივების ამ კატეგორიებისთვის შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად.

დასაკუთრებული აქტივების საბალანსო ღირებულება ფასდება ვადაგადაცილებული სესხის ღირებულების საფუძველზე, უზრუნველყოფის რეალიზაციის პროცესში გაწეული ხარჯების ჩათვლით. სამართლიანი ღირებულება, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, წარმოადგენს უზრუნველყოფის სავარაუდო სარეალიზაციო ღირებულებას ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, შესაბამისი სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით.

გასაყიდად არსებული აქტივების კატეგორიაში გასული ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ყოველი საანგარიშო თარიღით ჯგუფი ამოწმებს, არსებობს თუ არა გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები, იგივე

გაუფასურების კრიტერიუმებზე დაყრდნობით, რაც კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის გამოიყენება.

საკუთარ კაპიტალში ინვესტიციების შემთხვევაში, რომლებიც გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში გადის, აქტივების გაუფასურების დადგენისას მხედველობაში მიიღება ფასიანი ქაღალდის სამართლიანი (რეალური) ღირებულების მნიშვნელოვანი ან ხანგრძლივი შემცირება მისი შეძენის ღირებულებაზე ქვემოთ. მოგებაში ან ზარალში აღიარებული გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი წილობრივ ინსტრუმენტზე

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

მომავალში აღარ აღდება მოგების ან ზარალის საფუძველზე. თუ მომდევნო პერიოდში გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შეტანილი სავალ ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზარდა და ეს ზრდა ობიექტურად იქნება დაკავშირებული მოგებაში, ან ზარალში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენასთან, გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი აღდება მოგებაში ან ზარალში.

ჯგუფი ინვესტიციებს ძირითადად ახორციელებს სახელმწიფო ფასიან ქაღალდებში ფიქსირებული, ან ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთებით. ამ ინვესტიციების გაუფასურების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ობიექტური მტკიცებულება არსებობს იმისა, რომ სახელმწიფოს არ შეუძლია ან უარს ამბობს ამ ვალდებულებების შესრულებაზე.

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები

ყველა ქონება და აღჭურვილობა მოცემულია ისტორიულ ღირებულებას გამოკლებული დარიცხული ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები. ისტორიული ღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ამ აქტივის შეძენას. აქტივის შემადგენელი ნაწილების ცალკე აღიარება ხდება მაშინ, თუ მათ სხვადასხვაგვარი გამოსადეგობის პერიოდი აქვთ და სხვადასხვა ფორმით მოაქვთ სარგებელი საწარმოსთვის.

შემდგომი ხარჯები ან შედის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარებულია, როგორც ცალკე აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი მომავალში მიიღებს ამ აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს და ამ აქტივის ღირებულების შეფასება საიმედოდ ზუსტია. ყველა სხვა შეკეთების/გამართვის და მოვლის ხარჯები აისახება იმ ფინანსური პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, როცა მოხდა ამ ხარჯების გაწევა.

მიწა და მშენებარე ობიექტები ცვეთას არ ექვემდებარება. აქტივების სხვა ძირითადი კატეგორიების ცვეთა გამოითვლება ცვეთის თანაბრად დარიცხვის მეთოდით, რითაც მათი ღირებულება ნაწილდება ნარჩენ ღირებულებამდე მათი სავარაუდო საექსპლუატაციო პერიოდის განმავლობაში შემდეგნაირად:

- შენობები 2-3%
- ავეჯი და მოწყობილობა 20-25%
- კომპ. და სხვა მოწყობილობა 20-25%

აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება და ექსპლუატაციის პერიოდი გადაისინჯება და საჭიროებისამებრ კორექტირდება ყოველი ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით.

გასხვისების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი განისაზღვრება შემოსავლების საბალანსო ღირებულების შედარებით და აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

გასაყიდად არსებული აქტივები

არამიმდინარე აქტივები, რომელთა ამოღება უფრო მეტად მოსალოდნელია რეალიზაციის, ვიდრე ექსპლუატაციის შედეგად, გასაყიდად არსებული აქტივების კატეგორიას მიეკუთვნება. გასაყიდად არსებული აქტივების სახით კლასიფიკაციამდე, აქტივები გადაფასდება ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან შესაბამისად. შესაბამისად, აქტივების გადაფასება ხდება მათი საბალანსო ღირებულების და სამართლიანი ღირებულების ყველაზე დაბალი მაჩვენებლის მიხედვით, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელიც გამოიყენება საიჯარო შემოსავლის მიღების ან/და კაპიტალის გაზრდის მიზნით, მათ შორის ქონება, რომლის სამომავლო დანიშნულება ჯერჯერობით დაუდგენელია. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით. საბალანსო ღირებულება მოიცავს არსებული საინვესტიციო ქონების ნაწილობრივად ჩანაცვლების ღირებულებას აღნიშნული ხარჯის გაწევის მომენტში, მათი აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, და არ მოიცავს საინვესტიციო ქონების ყოველდღიური მოვლის ხარჯებს. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საინვესტიციო ქონება აღირიცხება თვითღირებულების მიხედვით, დარიცხული ცვეთისა და გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება მისი გასხვისების ან ექსპლუატაციიდან საბოლოოდ ამოღების დროს, როცა არ არის მოსალოდნელი მისი გასხვისებით სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. საინვესტიციო ქონების ექსპლუატაციიდან გასვლასა თუ გასხვისებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში ექსპლუატაციიდან გასვლის ან გასხვისების წელს.

საინვესტიციო ქონებაში გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება არ არის დაკავებული მისი მფლობელის მიერ ან გადაცემულია მეორე მხარისთვის ლიზინგის უფლებით. საინვესტიციო ქონებიდან გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით,

რომ ქონება დაკავებულია მისი მფლობელის მიერ ან დაწყებულია მისი კეთილმოწყობა გაყიდვის მიზნით.

არამატერიალური აქტივები

შემენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხდება კონკრეტული პროგრამის შემენისა და ექსპლუატაციაში გაშვებისთვის გაწეული ხარჯების მიხედვით. შემენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულების მიხედვით, დარიცხული ცვეთისა და გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

ამორტიზაცია თანაბარზომიერად აღიარდება მოგებაში ან ზარალში არამატერიალური აქტივების მოსალოდნელი საექსპლუატაციო პერიოდის განმავლობაში. პროგრამის ექსპლუატაციის სავარაუდო ვადა ხუთი-რვა წელია.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვეთას დაქვემდებარებული აქტივები მოწმდება გაუფასურების ნიშნების გამოსავლენად ყოველი საანგარიშო თარიღით. არაფინანსური აქტივების აღდგენითი ღირებულება მათი გაყიდვის ხარჯების გამოქვითვის შემდგომ სამართლიან ღირებულებასა და ექსპლუატაციის ღირებულებას შორის უფრო მაღალ მაჩვენებელს წარმოადგენს. ექსპლუატაციის ღირებულების შეფასებისას, სამომავლო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე გადასახადის გაქვითვამდე არსებული დისკონტირების კოეფიციენტის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივთან დაკავშირებულ რისკებს. იმ აქტივისთვის, რომელიც დამოუკიდებლად არ წარმოშობს ფულად ნაკადებს, აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი სახსრების გენერირებადი ერთეულისთვის, რომელსაც მიეკუთვნება მოცემული აქტივი. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან ფულადი სახსრების გენერირებადი ერთეულის საბალანსო ღირებულება მის აღდგენით ღირებულებას აღემატება.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურებით გამოწვეული ყველა დანაკარგი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში და ექვემდებარება აღდგენას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შეიცვლება აღდგენითი ღირებულების დადგენისთვის გამოყენებული შეფასებები. გაუფასურებით გამოწვეული ნებისმიერი დანაკარგის აღდგენა ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც დადგენილი იქნებოდა, ცვეთის და ამორტიზაციის გამოკლებით, გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

იჯარა

იჯარა კლასიფიცირდება როგორც საოპერაციო იჯარა, თუ ის არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებელის გადაცემას, ჯგუფის კომპანიები წარმოადგენენ მხოლოდ საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულების მხარეებს (IAS 17). საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულების ფარგლებში გაცემული ყველა ქონება "საინვესტიციო ქონების" კატეგორიაში აისახება. საოპერაციო იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება თანაზომიერად იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში. იჯარასთან დაკავშირებული შეღავათები აღირიცხება

თანაბარზომიერად როგორც საიჯარო შემოსავლის შემცირება იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

მოგების გადასახადი

მიმდინარე გადასახადების ხარჯი არის წლის განმავლობაში დასაბეგრი შემოსავლის მოსალოდნელი გადასახადი, ანგარიშგების დღეს მოქმედი ან არსებითად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, ასევე ნებისმიერი კორექტირება წინა წლებთან მიმართებით გადასახდელ გადასახადში. მიმდინარე გადასახადი ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოქმნილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადების რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცობილია, როგორც კორპორატიული დაბეგვრის ესტონური მოდელი), რომლის თანახმად დაბეგვრა განხორციელდება არა დასაბეგრი მოგების მიღების დროს, არამედ მისი განაწილების დროს. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და ვრცელდება 2017 წლის 1 იანვრით დაწყებულ საგადასახადო პერიოდზე ფინანსური დაწესებულებების (როგორიცაა ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები) გარდა ყველა ორგანიზაციის მიმართ, რის გამოც კანონი ამოქმედდება 2019 წლის 1 იანვარს.

კორპორატიული საშემოსავლო დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადისგან გათავისუფლებას, არამედ კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადი დაწესდება არა მოგების მიღების დროს, არამედ მოგების განაწილების დროს, ე.ი. მთავარი დასაბეგრი ობიექტი არის განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, განაწილებული მოგება ნიშნავს აქციონერებზე დივიდენდის სახით განაწილებულ მოგებას. თუმცა, განაწილებულ მოგებად ითვლება ასევე ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც, მაგალითად, არა-გაშლილი მკლავის პრინციპით უცხოეთში განხორციელებული ტრანზაქციები, სადაც დაკავშირებული მხარეები ან/და პირები გადასახადებისგან გათავისუფლებულები არიან, ითვლება განაწილებულ მოგებად, კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან, დასაბეგრი ობიექტი მოიცავს ისეთ ხარჯებს ან სხვა გადახდებს, რომელიც არ უკავშირდება ორგანიზაციის ეკონომიკურ საქმიანობას, უფასო მიწოდებას და გადაცილებული ლიმიტის წარმომადგენლობით ხარჯებს.

გადახდილი გადასახადის ანაზღაურება შესაძლებელია 2008-2016 წლებში გაუნაწილებელ მოგებაზე გადახდილი მიმდინარე გადასახადის შემთხვევაში, თუ ეს მოგება განაწილდება 2019 წელს ან შემდგომ წლებში.

დივიდენდების გადახდასთან დაკავშირებული კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადი ითვლება ხარჯად იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდება, გადახდის ფაქტობრივი თარიღის მიუხედავად, ან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება დივიდენდების გადახდა.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, გათვალისწინებულია აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს და დასაბეგრ თანხებს შორის დროებითი განსხვავებებისთვის.

დროებითი განსხვავებები არ ითვალისწინებს შემდეგს: „გუდვილი“, რომელიც არ იქცევა საგადასახადო მიზნებისთვის; აქტივების ან პასივების თავდაპირველი აღიარება, რაც გავლენას არ ახდენს არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრ მოგებაზე; ასევე შვილობილ კომპანიებში, ფილიალებში და ასოცირებულ კომპანიებში განხორციელებულ ინვესტიციებთან დაკავშირებული დროებითი განსხვავებები, რომელშიც სათავო კომპანიას შეუძლია აკონტროლოს დროებითი განსხვავების შეცვლის ვადები და სავარაუდოა, რომ დროებითი განსხვავება არ შეიცვლება ახლო მომავალში. გადავადებული გადასახადის თანხა ეფუძნება 2019 წლის 1 იანვრამდე აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულების მოსალოდნელი სახით რეალიზაციას ან ანგარიშსწორებას, ანგარიშსწორების დროს მოქმედი ან არსებითად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს მომავალში დასაბეგრი მოგების 2019 წლის 1 იანვრამდე მიღების ალბათობა, რომელზეც შეიძლება დროებითი განსხვავებების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის და სუბსიდიების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები გადაიხედება ყოველი ანგარიშგების დროს და მცირდება იმ შემთხვევაში, როცა არ არსებობს შესაბამისი საგადასახადო შეღავათის რეალიზების ალბათობა.

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ბუნებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ ფინანსურ დაწესებულებებს არ ექნებათ განსხვავება აქტივების საგადასახადო ზაზებსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის 2019 წლის 1 იანვრიდან. აქედან გამომდინარე, აღნიშნული დროიდან აღარ იარსებებს გადავადებული გადასახადის აქტივები და პასივები.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები თანხები

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები თანხები თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით, გამოკლებული ტრანზაქციაზე გაწეული ხარჯები. შემდგომში ნასესხები თანხები მოცემულია ამორტიზირებული ღირებულებით; ნებისმიერი განსხვავება შემოსავლებსა (გამოკლებული ტრანზაქციის ხარჯები) და გამოსასყიდ ღირებულებას შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში სესხის ვადის/პერიოდის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი ამოიწურება, ანუ როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება, ან მას ვადა გაუვა.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება, თუ

- ამჟამად არსებობს წარსული მოვლენებით განპირობებული სამართლებრივი, ან კონსტრუქციული ვალდებულება;
- არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ სახსრების გადინება გახდება საჭირო ვალდებულების შესასრულებლად;

- შესაძლებელია თანხის საიმედო სიზუსტით განსაზღვრა.

თუ არსებობს რამდენიმე მსგავსი ვალდებულება, იმის ალბათობა, რომ მის შესასრულებლად საჭირო გახდება სახსრების გადინება, განისაზღვრება ვალდებულებების მთლიანი კატეგორიის გათვალისწინებით.

რეზერვები, რომელთათვისაც სახსრების გადინების დრო ცნობილია, ფასდება დანახარჯების მიმდინარე ღირებულებით, თუ გადინება მომდევნო ერთი წლის განმავლობაში არ მოხდება. ვალდებულების მიმდინარე ღირებულების ზრდა დროის გასვლის გამო აისახება, როგორც საპროცენტო ხარჯი.

საკრედიტო ვალდებულებები

თავისი მიმდინარე საქმიანობის პროცესში ჯგუფი სხვადასხვა საკრედიტო ვალდებულებებს კისრულობს, როგორიცაა აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები, აკრედიტივები და ვალდებულებების შესრულების გარანტიები, მათ შორის საკრედიტო დაზღვევის სხვა ფორმები. ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი არის ისეთი ხელშეკრულება, რომლის თანახმად ჯგუფმა გარანტიის მფლობელს უნდა გადაუხადოს გარკვეული თანხა იმ ზარალის ასანაზღაურებლად, რომელიც მან განიცადა რომელიმე დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად დროულად გადახდის ვალდებულების ვერშესრულების გამო. ფინანსური გარანტიის ვალდებულება თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით, შესაბამისი ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით, ხოლო შემდგომ ფასდება თავდაპირველად აღიარებული თანხის, დარიცხული ცვეთის გამოკლებით, ან გარანტიაზე შესაძლო დანაკარგის რეზერვის ყველაზე მაღალი მაჩვენებლის მიხედვით. ფინანსურ გარანტიებსა და სხვა საკრედიტო ვალდებულებებზე შესაძლო დანაკარგის რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როცა არსებობს ასეთი დანაკარგის დადგომის დიდი ალბათობა და მისი ოდენობა შეიძლება სარწმუნოდ შეფასდეს. ეს პროგნოზები განისაზღვრება მენეჯმენტის გადაწყვეტილებით, რომლებიც ეყრდნობა ანალოგიური ტრანზაქციებიდან მიღებულ გამოცდილებასა და წარსულში განცდილი დანაკარგების სტატისტიკას.

კონტრაქტის საფუძველზე ჯგუფი უფლებამოსილია ამოიღოს კლიენტისგან ფინანსური გარანტიის კონტრაქტით გადახდილი თანხა, რომელიც ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აისახება სესხების და დებიტორული დავალიანების სახით. გარანტიებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ნებისმიერი ზრდა ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში “სხვა საოპერაციო ხარჯების” სახელწოდებით.

სესხის გაცემის ვალდებულებები არ ექვემდებარება აღიარებას შემდეგი შემთხვევების გარდა:

- სესხის გაცემის ვალდებულებები, რომლებიც ბანკის მიერ ასახულია მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით, აღიარებული ფინანსური ვალდებულებების სახით;
- თუ ბანკს აქვს წარსულში აქტივების გაყიდვის გამოცდილება, რომელიც გამომდინარეობს სესხის გაცემის ვალდებულებებისგან მათი წარმოქმნისთანავე, იგივე კლასის სესხის გაცემის ვალდებულებები ტარდება, როგორც წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები;

- სესხის გაცემის ვალდებულებები, რომლებიც შეიძლება დაიფაროს ნაღდი ფულის სახით ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის გაცემის მეშვეობით;
- საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე უფრო ნაკლები განაკვეთით სესხის გაცემის ვალდებულებები.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი ძირითადად მოიცავს ვალდებულებებს აქციონერებისა და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ, რომლებიც არ დაიფარება გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში მანამდე, სანამ ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორი არ დაკმაყოფილდება.

სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სუბორდინირებული სესხის აღიარება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით. პრემიები და დისკონტები ჩაითვლება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში ან ზარალში “წმინდა საპროცენტო შემოსავლის” სახელწოდებით.

სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები საკუთარი კაპიტალის კატეგორიას მიეკუთვნება. ზრდადი ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ჩვეულებრივი აქციების და აქციებზე ოფციონების გაცემას, აღიარებულია, როგორც საკუთარი კაპიტალის შემცირება, საგადასახადო შედეგების გამოკლებით. სააქციო კაპიტალის გაზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის თანხასა და მიღებულ ანაზღაურებას შორის აღიარებულია საემისიო კაპიტალის სახით.

დივიდენდი

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება როგორც საკუთარი კაპიტალიდან გაცემული თანხები იმ პერიოდში, როდესაც ისინი დამტკიცდა ბანკის აქციონერების მიერ.

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი (კაპიტალიზირებული ნასესხები სახსრების გამოკლებით) ყველა პროცენტის მომტანი ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, გარდა მოგებისა და ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ კატეგორიაში გასული ინსტრუმენტებისა, აისახება მოგებაში ან ზარალში, როგორც “საპროცენტო შემოსავალი და “საპროცენტო ხარჯი” ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში იმ საანგარიშო პერიოდში, როცა ისინი წარმოიშობა.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ისეთი აქტივის შეძენას, მშენებლობას ან წარმოებას, რომელიც არ ტარდება სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით და მოითხოვს მნიშვნელოვან დროს მიზნობრივი ექსპლუატაციისთვის მოსამზადებლად, აღნიშნული აქტივის თვითღირებულების ნაწილს წარმოადგენს. ჯგუფი ახდენს იმ ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაციას, რომელთა თავიდან აცილება მოხერხდებოდა, ჯგუფს რომ კაპიტალური

დანახარჯები არ გაეწია კვალიფიციურ აქტივებზე. კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღად ითვლება ის დღე, როდესაც (ა) ჯგუფი გასწევს ხარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) გასწევს ხარჯებს ნასესხებ თანხებზე; და (გ) მიიღებს სათანადო ზომებს, რათა მოამზადოს აქტივი მიზნობრივი ექსპლუატაციისთვის ან გაყიდვისთვის.

კაპიტალიზაცია წყდება მაშინ, როდესაც კვალიფიციური აქტივის მიზნობრივი ექსპლუატაციისა თუ გაყიდვის მიზნით განხორციელებული ყველა საქმიანობა დასრულდება. პროცენტი ან სხვა შემოსავალი ინვესტიციიდან არ გამოიქვითება კაპიტალიზაციისათვის არსებული ნასესხები სახსრების თანხის გამოსათვლელად, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჯგუფი მიიღებს სპეციალურ სესხებს კვალიფიციური აქტივის შეძენის მიზნით და გააჩნია საინვესტიციო შემოსავალი ასეთი სპეციალური სესხებით მიღებული ფულადი სახსრების დროებითი ინვესტიციიდან.

სესხის გაცემის საკომისიო, სესხის მომსახურების საკომისიო და სხვა საკომისიოები, რომლებიც სესხის საერთო მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილად მოიაზრება, მათ შორის შესაბამისი ტრანზაქციის დანახარჯები, აისახება როგორც სამომავლო პერიოდის შემოსავალი და ამორტიზირდება როგორც საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური ინსტრუმენტის მოქმედების სავარაუდო ვადის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

როდესაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება მოხდება იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომლითაც მოხდა სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შეფასების მიზნით. ჩამოწერილ სესხებთან დაკავშირებით მიღებული გადახდების აღიარება არ ხდება წმინდა საპროცენტო შემოსავალში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

როგორც წესი, საკომისიო შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული ტრანზაქციის დასრულების გათვალისწინებით, რაც ფასდება მომსახურების საერთო მოცულობაში ფაქტიურად მიწოდებული მომსახურების წილის მიხედვით.

გადარიცხვების, ფულადი ტრანზაქციებისა და სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო, რომელიც მიღებულია ძირითადი ტრანზაქციის შესრულებიდან, ანგარიშში აღირიცხება ტრანზაქციის დასრულებისთანავე. ანგარიშის მომსახურების, ინტერნეტ ბანკის და სმს მომსახურების საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი მომსახურების კონტრაქტის საფუძველზე, როგორც წესი, დროის პროპორციულად.

სასესხო ვალდებულების საკომისიო იმ სესხებზე, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება, გადავადებულია (შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად) და აღირიცხება, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება. სინდიცირებული სესხების საკომისიო აისახება შემოსავლის სახით, თუ სინდიცირების ოპერაცია დასრულდება და ჯგუფი არ შეინარჩუნებს სასესხო პორტფელის ნაწილს, ან შეინარჩუნებს პაკეტის ნაწილს იგივე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც ტრანზაქციის სხვა მონაწილეები.

4. დაშვებები და პროგნოზები

ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებასა და ფინანსურ შედეგზე გავლენას ახდენს სააღრიცხვო მეთოდები, დაშვებები, პროგნოზები და მენეჯმენტის მოსაზრება, რაც აუცილებლად უნდა მომზადდეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შედგენის ეტაპზე.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით სავალდებულო ყველა დაშვება და პროგნოზი წარმოადგენს მოქმედი სტანდარტის შესაბამისად მაქსიმალური სიზუსტით გაკეთებულ შეფასებას. პროგნოზები და გადაწყვეტილებები ფასდება უწყვეტად და ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მოლოდინს სამომავლო მოვლენებთან დაკავშირებით და ითვლება მიზანშეწონილად მოცემულ პირობებში. გარკვეულ მუხლებთან დაკავშირებული საბუღალტრო პოლიტიკა და მენეჯმენტის მოსაზრება განსაკუთრებით კრიტიკულია ჯგუფის შედეგებისა და ფინანსური მდგომარეობისთვის, მათი მნიშვნელობის გამო. ეს ეხება სესხებზე შესაძლო დანაკარგებისთვის შექმნილ რეზერვებსაც.

ბანკი იყენებს სესხებზე შესაძლო დანაკარგებზე ერთობლივი რეზერვის სხვადასხვა განაკვეთებს რესტრუქტურირებული და არარესტრუქტურირებული სასესხო პორტფელისთვის. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხებისთვის ეყრდნობა ინდივიდუალური სესხების დისკონტირებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, ვალდებულებების დაფარვებისა და სესხების უზრუნველსაყოფად ჩადებული ნებისმიერი ქონების რეალიზაციის გათვალისწინებით.

ბანკის მასშტაბით რესტრუქტურირებულ სესხებზე შესაძლო დანაკარგებზე ერთობლივი რეზერვის განაკვეთების დადგენის მიზნით, ბანკმა შეაფასა სასესხო პორტფელის ხარისხი, პროგრედიტ ჯგუფში შემავალი ბანკების ისტორიული ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით. აღნიშნული მიგრაციის ანალიზი ეყრდნობა 2016 წლამდე არსებულ სტატისტიკურ მონაცემებს და შესაბამისად ასახავს როგორც საშუალო დანაკარგებს სტაბილური ზრდის და ხელსაყრელი ეკონომიკური მდგომარეობის პირობებში, ასევე საშუალო დანაკარგებს გლობალური რეცესიის პერიოდში, პროგრედიტ ჯგუფში შემავალი თითქმის ყველა ბანკის საქმიანობის ქვეყანაში. შესაბამისად, მენეჯმენტი მიზანშეწონილად მიიჩნევს ზარალის დასაფარავად მიგრაციის ანალიზის შედეგების გამოყენებას 60%-იანი სანდოობის დონით. არარესტრუქტურირებული სესხების პორტფელისთვის ბანკმა განსაზღვრა სესხებზე შესაძლო დანაკარგებზე ერთობლივი რეზერვები ისე, რომ მიგრაციის ანალიზი დაეყრდნოს ბანკის, და არა პროგრედიტ ჯგუფის ყველა წევრის, ისტორიული ზარალის გამოცდილებას. ბანკი მიიჩნევს, რომ ეს მიდგომა უფრო მისაღებია, რადგან ასახავს ბანკის კონკრეტული ისტორიული ზარალის გამოცდილებას.

დამატებითი ინფორმაცია სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვებთან დაკავშირებით ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ მოცემულია მე-3 და 25-ე შენიშვნაში.

5. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენები

სტანდარტები, ცვლილებები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გაცემულია, მაგრამ ჯერ არ არის შესული ძალაში

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რამდენიმე ახალი სტანდარტი, ცვლილება და ინტერპრეტაცია ჯერ არ არის შესული ძალაში და არ გამოიყენება წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. ზემოაღნიშნული სტანდარტებიდან ჯგუფის საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე შეიძლება პოტენციურად აისახოს შემდეგი სტანდარტები: ჯგუფი აპირებს აღნიშნული სტანდარტების მიღებას მათი ძალაში შესვლის თარიღიდან.

ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

2014 წლის ივლისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ფასს 9 - *ფინანსური ინსტრუმენტები*. ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დაწყებულ წლიურ საანგარიშო პერიოდებში. დასაშვებია უფრო ადრე მიღებაც. ფასს 9-ში მოცემულია ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციისა და შეფასების შეცვლილი ინსტრუქცია, მათ შორის ახალი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელი ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაანგარიშებისთვის და ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი ზოგადი მოთხოვნები. მასში ასევე მოცემულია ბასს 39-დან გადმოტანილი ინსტრუქცია ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარების და მათი აღიარების გაუქმების შესახებ. ფასს 9 გავლენას მოახდენს აღიარებაზე და შეფასებაზე, გაუფასურებაზე, ასევე ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნებზე. ჯგუფი არ ელის, რომ ახალი კლასიფიკაციის მოთხოვნები არსებით გავლენას მოახდენს. წინასწარი შეფასების საფუძველზე, ფასს 9-ის გაუფასურებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გამოყენება სავარაუდოდ გამოიწვევს დასაშვები ზარალის ნორმის გაზრდას გარდამავალ მომენტში და სესხებზე და ავანსებზე დასაშვები ზარალის ხარჯების ზომიერ ზრდას. ჰეჯირების ახალი სააღრიცხვო მოთხოვნები გავლენას არ მოახდენს ფინანსურ ანგარიშგებებზე, რადგან ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების საბუღალტრო აღრიცხვას.

ფასს 16 იჯარა

ფასს 16 *იჯარა* ჩაანაცვლებს შემდეგ მოქმედ ინსტრუქციებს: ბასს 17 იჯარა (იჯარის აღრიცხვის ინსტრუქცია), ფასს 4 (*ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტი*) როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას, იმკ-15 (*ინტერპრეტაციების მუდმივმოქმედი კომიტეტი*) საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება, და იმკ-27 გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას. ის გამორიცხავს მოიჯარეებისთვის მიმდინარე ორმაგი ბუღალტრული აღრიცხვის მოდელს, რომელიც ერთმანეთისგან განასხვავებს საბალანსო ფინანსურ ლიზინგებს და არასაბალანსო საოპერაციო ლიზინგებს. სანაცვლოდ, არსებობს ერთი, საბალანსო ბუღალტრული აღრიცხვის მოდელი, რომელიც მიმდინარე ფინანსური ლიზინგის აღრიცხვის მსგავსია. მეიჯარის ბუღალტრული აღრიცხვა რჩება არსებული პრაქტიკის მსგავსი - ანუ, მეიჯარეების მხრიდან იჯარა კვლავ კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური და საოპერაციო ლიზინგები. ფასს 16 ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დაწყებულ წლიურ საანგარიშო პერიოდებში. დასაშვებია უფრო ადრე მიღებაც, თუ ასევე მოხდება ფასს 15-ის შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღება. ჯგუფი არ აპირებს ამ სტანდარტის ადრე დანერგვას.

5. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენები (გაგრძელება)

ამჟამად, ჯგუფი აფასებს ფასს 16-ის გამოყენების პოტენციურ გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ცვლილებები ბასს 7-ში

ინფორმაციის გამჟღავნების ინიციატივის (ცვლილებები ბასს 7-ში) მიხედვით, ისეთი ინფორმაცია უნდა გამჟღავნდეს, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს შეაფასონ ფინანსური საქმიანობიდან გამომდინარე ვალდებულებებში შეტანილი ცვლილებები, რაც მოიცავს ფულადი სახსრების მიმოქცევის შედეგად წარმოქმნილ ცვლილებებს და უნაღდო ოპერაციებთან დაკავშირებულ ცვლილებებს. ცვლილებები ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის, რომლის უფრო ადრე დანერგვაც დასაშვებია. ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებული ახალი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ჯგუფი გეგმავს ღია და დახურული ნაშთების შეთანხმებას ისეთი ვალდებულებებისთვის, რომელშიც შედის ფინანსური საქმიანობიდან გამომდინარე ცვლილებები.

6. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები

ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები შემდეგ მუხლებს მოიცავს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
ნაღდი ფული საღაროში	70,626	59,027
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	10,749	16,021
სებ-ის დეპოზიტების სერტიფიკატი	38,435	-
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში.	131,548	95,324
სულ ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	251,358	170,372

ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. 2016 წელს Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს მთავრობის მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი “B” და გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი “BB-” დადებითი პროგნოზით (2015 წელს - მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “BB-”).

ქვემოთ ჩამოთვლილი ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მიიჩნევა ნაღდ ფულად ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	251,358	170,372
სხვა ბანკებისგან მისაღები თანხები სამ თვემდე დაფარვის ვადით (შენიშვნა 7)	174,153	38,638
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში, რომელიც არ კვალიფიცირდება ფულადი სახსრების სახით ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისთვის.	(131,548)	(95,324)
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	293,963	113,686

საქართველოს ბანკში არსებული ნაშთი მოიცავს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომელიც არის სებ-ის მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისად გაანგარიშებული უპროცენტო დეპოზიტი. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტების მიახლოებული (სავარაუდო) სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 26-ე შენიშვნაში, ხოლო ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი - 25-ე შენიშვნაში.

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ OECD* ქვეყნებში	138,358	19,129
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ არა OECD ქვეყნებში	35,795	19,509
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	174,153	38,638

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების საკრედიტო რეიტინგები Fitch Ratings-ის შეფასების მიხედვით:

'000 ლარი						
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული	AA	A	BBB	<BBB	ურეიტინგო	სულ
31 დეკემბერი 2016	103,525	3,877	31,154	35,597	-	174,153
31 დეკემბერი 2015	326	14,017	19,236	24,414	-	57,993

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის არცერთი კონტრაგენტი ბანკის ნაშთი აღემატება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს.

სხვა ბანკებიდან მისაღები თანხების თითოეული კლასის მიახლოებითი (სავარაუდო) სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 26-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი განხილულია 25-ე შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 28-ე შენიშვნაში.

* ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია

8. გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ყველა ის ფასიანი ქაღალდი, რომელიც არ არის განსაზღვრული როგორც მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, მიეკუთვნება გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების კატეგორიას.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	16,809	19,753
ინვესტიციები საკუთარ კაპიტალში		
აქციები OECD ქვეყნებში არსებულ ქვეყნებში მდებარე კომპანიებში	35	35
აქციები არა-OECD ქვეყნებში არსებულ ქვეყნებში მდებარე კომპანიებში	199	199
სულ ინვესტიციები საკუთარ კაპიტალში	234	234
სულ გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	17,043	19,987

კომპანიებში არსებული წილი მოიცავს:

'000 ლარი	საკუთრების წილი	31 დეკემბერი, 2016	საკუთრების წილი	31 დეკემბერი, 2015
ს/ს კრედიტინფო, საქართველო	16.63%	95	16.63%	95
ს/ს საქართველოს გაერთიანებული კლირინგ ცენტრი	6.25%	54	6.25%	54
ს/ს ამერიკული აკადემია თბილისში	4.85%	50	4.85%	50
S.W.I.F.T.S.C.R.L	0.01%	35	0.01%	35
სულ		234		234

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

სააქციო კაპიტალში ინვესტიციები ხორციელდება 234 ათასი ლარის ოდენობით (2015 წელს: 234 ათასი). დაფინანსებულ კომპანიებს არ გამოუქვეყნებიათ უახლესი ფინანსური ინფორმაცია თავისი ოპერაციების შესახებ, მისი წილი არ არის კოტირებული და უახლესი სავაჭრო ფასები არ არის საჯაროდ ხელმისაწვდომი. მენეჯმენტს არ შეუძლია სარწმუნოდ შეაფასოს წილობრივი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება.

ცვლილებები გასაყიდად არსებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებში:

'000 ლარი	საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო		
	ვალდებულებები	აქციები	სულ
ბალანსი 2015 წლის 1 იანვრისთვის	19,753	234	19,987
შსკიდვები დისკონტების გამოკლებით	32,178	-	32,178
დარიცხული პროცენტი	741	-	741
გადახდილი პროცენტი	(868)	-	(868)
გაყიდვები დისკონტების გამოკლებით	(34,995)	-	(34,995)
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	16,809	234	17,043

'000 ლარი	საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო		
	ვალდებულებები	აქციები	სულ
ბალანსი 2015 წლის 1 იანვრისთვის	9,829	234	10,063
შესყიდვები დისკონტების გამოკლებით	14,924	-	14,924
დარიცხული პროცენტი	812	-	812
გადახდილი პროცენტი	(812)	-	(812)
გაყიდვები დისკონტების გამოკლებით	(5,000)	-	(5,000)
ბალანსი 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის	19,753	234	19,987

გასაყიდად არსებული არც ერთი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი არ არის ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სავარაუდო სამართლიანი (რეალური) ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი თანხა 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გამოკლებით)				მთლიანი პორტფელი ს წილი	დაუფარავი სესხების რაოდენობა	მთლიანი რაოდენობ ის წილი
	მთლიანი თანხა	გაუარესების რეზერვი	წმინდა თანხა			
31 დეკემბერი, 2016						
ბიზნეს სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	122,117	(4,653)	117,464	13.72%	2,313	24.71%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	346,065	(7,433)	338,632	39.55%	1,509	16.12%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	315,096	(4,287)	310,809	36.30%	494	5.28%
ბიზნეს სესხები სულ	783,278	(16,373)	766,905	89.57%	4,316	46.12%
აგრო სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	6,098	(396)	5,702	0.67%	123	1.31%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	20,363	(870)	19,493	2.28%	80	0.85%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	17,934	(534)	17,400	2.03%	30	0.32%

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

აგრო სესხები სულ	44,395	(1,800)	42,595	4.98%	233	2.49%
საყოფაცხოვრებო ფართის კეთილმოწყობის სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	25,837	(430)	25,407	2.97%	1,236	13.21%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	15,121	(511)	14,610	1.71%	77	0.82%
სესხები 250 000 დოლარზე ზემოთ	704	(8)	696	0.08%	2	0.02%
საყოფაცხოვრებო ფართის კეთილმოწყობის სესხები სულ	41,662	(949)	40,713	4.75%	1,315	14.05%
სამომხმარებლო სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	5,470	(119)	5,351	0.62%	3,366	35.97%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	67	(1)	66	0.01%	1	0.01%
სამომხმარებლო სესხები სულ	5,537	(120)	5,417	0.63%	3,367	35.98%
სხვა სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	614	(19)	595	0.07%	128	1.37%
სხვა სესხები სულ	614	(19)	595	0.07%	128	1.37%
სესხები სულ	875,486	(19,261)	856,225	100.00%	9,359	100.00%

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების სახელშეკრულებო და დაუფარავი თანხა 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

'000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გამოკლებით) 31 დეკემბერი, 2015 წ.	მთლიანი თანხა	გაუფასურები ს რეზერვი	წმინდა თანხა	მთლიანი პორტფელი ს წილი	დაუფარავი სესხების რაოდენობა	მთლიანი რაოდენობ ის წილი
ბიზნეს სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	247,478	(9,871)	237,607	26.45%	7,045	36.90%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	372,945	(11,347)	361,598	40.25%	2,048	10.73%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	192,060	(2,883)	189,177	21.05%	219	1.14%
ბიზნეს სესხები სულ	812,483	(24,101)	788,382	87.75%	9,312	48.77%
აგრო სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	25,830	(1,395)	24,435	2.72%	747	3.91%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	23,205	(666)	22,539	2.51%	113	0.59%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	18,119	(321)	17,798	1.98%	19	0.10%
აგრო სესხები სულ	67,154	(2,382)	64,772	7.21%	879	4.60%
საყოფაცხოვრებო ფართის კეთილმოწყობის სესხი						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	30,285	(666)	29,619	3.30%	1,669	8.74%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	6,647	(339)	6,308	0.70%	42	0.22%
საყოფაცხოვრებო ფართის კეთილმოწყობის სესხები სულ	36,932	(1,005)	35,927	4.00%	1,711	8.96%
სამომხმარებლო სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	1,132	(36)	1,096	0.12%	233	1.22%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	105	(40)	65	0.01%	1	0.01%
სხვა სესხები სულ	1,237	(76)	1,161	0.13%	234	1.23%
სესხები სულ	926,221	(27,834)	898,387	100.00%	19,092	100.00%

ზემოთ მოცემული სესხების მოცულობის კატეგორიები ასახავს ერთ მსესხებელზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს.

2016 და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა სასესხო ნაშთი საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება.

2016 წლის 24 დეკემბერს ჯგუფმა თავისი მიკრო სესხების პორტფელი, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის საბალანსო ღირებულების დაახლოებით 13%-ს, მიჰყიდა საქართველოში ერთერთ წამყვან ბანკს სს თიბისი ბანკს, ნომინალზე მაღალი ფასით დაახლოებით 3,300 ათას ლარად.

2015 წლის 27 იანვარს ჯგუფმა თავისი მიკრო სესხების პორტფელი, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის საბალანსო ღირებულების დაახლოებით 4%-ს, მიჰყიდა საქართველოში ერთერთ წამყვან ბანკს სს საქართველოს ბანკს, ნომინალზე მაღალი ფასით დაახლოებით 2,500 ათას ლარად.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი

შესაძლო დანაკარგების რეზერვი ფარავს კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებთან დაკავშირებულ რისკს. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის განსაკუთრებული რეზერვის გარდა, იმ დებიტორულ დავალიანებაზე, რომელზეც არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, შეიქმნა რეზერვები იმ სასესხო პორტფელთან დაკავშირებული გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის დასაფარად, რომელიც გაწეულია, მაგრამ იდენტიფიცირებული არ არის. სესხების გაუფასურების რეზერვი შემდეგნაირადა არის განაწილებული:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი გაუფასურებული სესხების რეზერვი	6,983	11,608
ინდივიდუალურად უმნიშვნელო გაუფასურებული სესხების რეზერვი	2,287	6,454
ერთობლივად შეფასებული სესხების რეზერვი	9,991	9,772
სულ	19,261	27,834

შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების შესაძლო გაუფასურების რეზერვის განაწილება სესხების კლასების მიხედვით:

in '000 GEL	ბიზნესი	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი						
1 იანვარი 2015 წ.	19,658	2,802	583	352	89	23,484
წლის განმავლობაში სესხებზე დანაკარგების რეზერვი	9,286	454	940	32	6	10,718
გაუფასურებულ სესხებზე დისკონტის შემცირება	(2,019)	(348)	(24)	(1)	(8)	(2,400)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხა	(7,963)	(1,041)	(654)	(164)	(64)	(9,886)
ჩამოწერილი აქტივების ამოღება	5,139	515	160	51	53	5,918
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი	24,101	2,382	1,005	270	76	27,834
31 დეკემბერი 2015 წ.						
წლის განმავლობაში სესხებზე დანაკარგების რეზერვი	11,522	1,609	644	(81)	(32)	13,662

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

გაუფასურებულ სესხებზე დისკონტის ამორტიზაცია	(2,262)	(321)	(81)	(0)	(2)	(2,666)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხა	(23,987)	(2,607)	(957)	(151)	(132)	(27,834)
ჩამოწერილი აქტივების ამოღება	6,999	737	338	82	109	8,265
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი	11,522	1,609	644	(81)	(32)	13,662
31 დეკემბერი 2015 წ.						

სესხების თითოეული ჯგუფის ანალიზი 25-ე შენიშვნაში არის მოცემული.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

მიმდინარე სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

'000 ლარი	ბიზნეს	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
კოლექტიურად შეფასებული სესხები						
< 10,000 USD	2,824	135	4,838	4,798	458	13,053
10,000 – 50,000 აშშ დოლარი	33,960	1,560	19,305	689	136	55,650
50 000 – 250 000 აშშ დოლარი	243,963	11,422	15,611	46	14	271,056
>250 000 USD – ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	112,343	7,297	-	-	-	119,640
>250 000 USD – ორ წელზე ნაკლები საკრედიტო ისტორიის მქონე ახალი მსესხებლები	368,124	20,814	855	3	6	389,802
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	761,214	41,228	40,609	5,536	614	849,201
სპეციალური გაუფასურებული სესხები						
- 31 დღეზე ნაკლებად ვადაგადაცილებული	8,569	226	601	-	-	9,396
- 31 დღიდან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	2,544	1,107	-	-	-	3,651
- 91 დღიდან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	5,964	1,608	177	-	-	7,749
- 181 დღიდან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,986	227	275	1	-	5,489
სპეციალური გაუფასურებული სესხები სულ	22,063	3,168	1,053	1	-	26,285
გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის გამოკლებით	(16,372)	(1,801)	(949)	(120)	(19)	(19,261)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	766,905	42,595	40,713	5,417	595	856,225

მიმდინარე სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

'000 ლარი	ბიზნეს	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
კოლექტიურად შეფასებული სესხები						
< 10,000 USD	13,781	1,881	5,629	7,172	672	29,135
10,000 – 50,000 აშშ დოლარი	136,606	16,671	23,425	1,109	420	178,231
50 000 – 250 000 აშშ დოლარი	282,099	17,020	6,278	82	32	305,511
>250 000 USD – ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	69,758	8,624	-	-	-	78,382
>250 000 USD – ორ წელზე ნაკლები საკრედიტო ისტორიის მქონე ახალი მსესხებლები	261,099	16,994	244	3	-	278,340
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	763,343	61,190	35,576	8,366	1,124	869,599
სპეციალური გაუფასურებული სესხები						
- 31 დღეზე ნაკლებად ვადაგადაცილებული	26,082	3,071	650	-	2	29,805
- 31 დღიდან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,014	1,645	258	47	-	5,964
- 91 დღიდან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	8,227	597	334	1	-	9,159

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

- 181 დღიდან 360 დღემდე ვადგადაცდილებული	10,817	651	114	1	111	11,694
სპეციალური გაუფასურებული სესხები სულ	49,140	5,964	1,356	49	113	56,622
გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის გამოკლებით	(24,101)	(2,382)	(1,005)	(270)	(76)	(27,834)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	788,382	64,772	35,927	8,145	1,161	898,387

ზემოთ მოცემული სესხების მოცულობის კატეგორიები ასახავს დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფებზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

2016 და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არ აღინიშნებოდა არც ვადგადაცდილებული, არც გაუფასურებული სესხები (2014 წ. – ნული), გარდა 30 დღეზე ნაკლებად ვადგადაცდილებული სესხებისა. გაუფასურებულ სესხებად კლასიფიცირდება სესხები, რომლებიც 30 დღეზე მეტადაა ვადგადაცდილებული. 30 დღით ან 30 დღეზე ნაკლებად ვადგადაცდილებული სესხები მიჩნეულია მიმდინარე სესხებად. 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადგადაცდილებული, მაგრამ არაგაუფასურებული სესხების ნაშთი, რომელთა ვადგადაცდილების პერიოდი 30 დღეს არ აღემატება, გამოიყურება შემდეგნაირად:

in '000 GEL	ბიზნესი	აგრო	საბინაო	სამომხმარე ბლო	სხვა	სულ
არც ვადგადაცდილებული და არც გაუფასურებული სესხები, რომელთა ვადგადაცდილების პერიოდი 30 დღეზე ნაკლებია						
- 2016 წლის 31 დეკემბერი	11,190	1,680	244	78	21	13,213
- 2015 წლის 31 დეკემბერი	10,944	1,277	281	193	10	12,705

უზრუნველყოფა

სესხის საკრედიტო ხარისხი ყველაზე მეტად კლიენტის საერთო კრედიტუნარიანობის მიხედვით განისაზღვრება. ჯგუფი მსესხებლებისგან უზრუნველყოფას ითხოვს, ვინაიდან ის სესხის დამატებით გარანტიას წარმოადგენს.

რაც შეეხება კლიენტებზე გაცემულ სესხებს, რომლებიც არ არის არც ვადგადაცდილებული და არც გაუფასურებული, უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება შეფასებული იყო სესხის საწყისი თარიღის მდგომარეობით, საანგარიშო თარიღის მომდევნო ცვლილებების მიხედვით კორექტირების გარეშე. ამ სესხების ამოღების შესაძლებლობა უფრო მეტად დამოკიდებულია მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე, ვიდრე უზრუნველყოფის ღირებულებაზე. შესაბამისად, ჯგუფი არ ახორციელებს უზრუნველყოფის ხელახალ შეფასებას საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით. მრავალი სახის გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხების შემთხვევაში, ანგარიშში აისახება მხოლოდ იმ უზრუნველყოფის მონაცემები, რომელიც ყველაზე რელევანტურია გაუფასურების შეფასებისთვის.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების შესახებ უზრუნველყოფის სახეების მიხედვით 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი		ნაღდი ფულით უზრუნველყოფა	უზრუნველყოფა არ არსებობს	სულ
31 დეკემბერი, 2015 წ.	უძრავი ქონება			
ბიზნეს	734,744	3,258	11,128	17,775
				766,905

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

აგრო	39,708	2,614	-	273	42,595
საბინაო	39,394	-	-	1,319	40,713
სამომხმარებლო	1,130	-	-	4,287	5,417
სხვა	410	-	-	185	595
სულ	815,386	5,872	11,128	23,839	856,225

'000 ლარი	ნაღდი ფულით	უზრუნველყოფა	უზრუნველყოფა	სხვა	სულ
31 დეკემბერი, 2014 წ.	უძრავი ქონება	უზრუნველყოფა	სხვა	არ არსებობს	
ბიზნეს	761,946	1,745	6,681	18,010	788,382
აგრო	61,114	2,829	-	829	64,772
საბინაო	33,845	-	-	2,082	35,927
სამომხმარებლო	1,735	-	-	6,410	8,145
სხვა	857	-	-	304	1,161
სულ	859,497	4,574	6,681	27,635	898,387

ზემოთ მოცემულ ცხრილში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია ზედმეტი უზრუნველყოფის შესახებ.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში. დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკების მართვისა და კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზის შესახებ მოცემულია 25-ე შენიშვნაში.

10. საინვესტიციო ქონება

'000 ლარი	2016	2015
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვრის მდგომარეობით	673	1,255
დამატებები	1,065	437
გასხვისება	(29)	(1,023)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(14)	(15)
ცვეთის ჩამოწერა	2	19
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,697	673
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი	1,739	703
დარიცხული ცვეთა	(42)	(30)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,697	673

მენეჯმენტის შეფასებით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებას შეესაბამება. აღნიშნულ შეფასებას სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში ენიჭება მესამე დონე, რადგან სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოყენებულია მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებები. სამართლიანი ღირებულება დადგინდა ბოლო ტრანზაქციებზე საბაზრო ფასების ან ანალოგიური ქონების გასაყიდი ფასების გათვალისწინებით.

2016 წელს ჯგუფის საოპერაციო იჯარის ფარგლებში საიჯარო შემოსავლის ოდენობა იყო 65 ათასი ლარი (2015 წელს - 103 ათასი ლარი).

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი	2016	2015
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვრის მდგომარეობით	2,287	1,996
დამატებები	84	1,111
ცვეთა წლის განმავლობაში	(695)	(820)

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,676	2,287
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,405	9,321
დარიცხული ცვეთა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(7,729)	(7,034)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,676	2,287

12. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები

ძირითად საშუალებებში მომხდარი ცვლილებები მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი	მიწა და შენობები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	შენიშნული აქტივები	ავიჯი და ინვენტარი	საინფორმაციო ტექნოლოგიები და სხვა აღჭურვილობა	სულ
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი	63,290	2,935	2,183	12,831	25,170	106,409
დარიცხული ცვეთა	(4,465)	(1,733)	-	(6,818)	(15,549)	(28,565)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	58,825	1,202	2,183	6,013	9,621	77,844
გადარიცხვები	2,028	588	(2,616)	-	-	-
დამატებები	23	248	1,026	3,680	2,000	6,977
გასხვისება - თვითღირებულებით	(3,457)	(717)	-	(1,963)	(2,551)	(8,688)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(1,262)	(257)	-	(1,347)	(2,456)	(5,322)
გასხვისება - დარიცხული ცვეთა	318	601	-	1,805	2,447	5,171
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	56,475	1,665	593	8,188	9,061	75,982
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი	61,884	3,054	593	14,548	24,619	104,698
დარიცხული ცვეთა	(5,409)	(1,389)	-	(6,360)	(15,558)	(28,716)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	56,475	1,665	593	8,188	9,061	75,982
გადარიცხვები	607	735	(1,342)	-	-	-
დამატებები	66	63	1,133	2,241	2,402	5,905
გასხვისება - თვითღირებულებით	-	(606)	-	(1,058)	(1,077)	(2,741)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(1,255)	(477)	-	(1,595)	(2,636)	(5,963)
გასხვისება - დარიცხული ცვეთა	-	425	-	857	1,057	2,339
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	55,893	1,805	384	8,633	8,807	75,522
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი	62,557	3,246	384	15,731	25,944	107,862
დარიცხული ცვეთა	(6,664)	(1,441)	-	(7,098)	(17,137)	(32,340)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	55,893	1,805	384	8,633	8,807	75,522

13. სხვა აქტივები

2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა აქტივებია:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
საკრედიტო ბარათების კომპანიებსა და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	5,255	1,654
სხვა	414	103
სხვა ფინანსური აქტივები სულ	5,669	1,757
<i>არამიდინარე</i>		
მფლობელობაში დაბრუნებული ქონება	4,363	5,649
სამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, რეზერვის გამოკლებით	1,068	1,283
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	52	530
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებაზე	2,482	879
გასაყიდად არსებულ კატეგორიაში გასული აქტივები	2,582	2,582
სასაქონლო მატერიალური მარაგები და სხვა	797	971
სხვა არაფინანსური აქტივები სულ	11,344	11,894
სულ	17,013	13,651

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ თავდაპირველი აღიარების თარიღით და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გასაყიდად არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მისი სამართლიანი ღირებულებისგან, აღნიშნულ პერიოდში გაწეული სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით. სამართლიანი ღირებულების შეფასება კლასიფიცირდება როგორც სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონე, რადგან სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოყენებულია მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებები. სამართლიანი ღირებულება დადგენილია ბოლო ტრანზაქციებზე საბაზრო ფასების და ანალოგიური ქონების გასაყიდი ფასების გათვალისწინებით.

არც ერთი სხვა ფინანსური აქტივი არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. ინფორმაცია სხვა ფინანსური აქტივების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულების შესახებ იხილეთ 26-ე შენიშვნა, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

14. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკთაშორისო ბაზარზე აღებულ მოკლევადიან სესხებს და სხვა ბანკების მიერ პროგრესიტი ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშებზე შენახულ თანხებს. ბანკების მიმართ ნაშთები შეადგენდა 2,857 ათას ლარს (2015 წ: 4,975 ათასი ლარი).

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

15. კლიენტების ანგარიშები

კლიენტების ანგარიშები მოიცავს მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, შემნახველ ანაბრებსა და ვადიან ანაბრებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტების ჯგუფები კატეგორიების მიხედვით:

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
მიმდინარე ანგარიშები	200,491	163,629
- ფიზიკური პირები	55,306	49,157
- იურიდიული პირები	145,185	114,472
შემნახველი ანგარიშები	246,026	243,008
- ფიზიკური პირები	178,352	190,724
- იურიდიული პირები	67,674	52,284
ვადიანი ანაზრები	283,964	261,482
- ფიზიკური პირები	231,035	217,992
- იურიდიული პირები	52,929	43,490
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	2,094	1,172
სხვა	732,575	669,291

კატეგორია “იურიდიული პირები” მოიცავს ვალდებულებებს არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სახელმწიფო სექტორის ორგანიზაციების მიმართ.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტთა ანგარიშების კატეგორიები ეკონომიკური სექტორების მიხედვით:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
ფიზიკური პირები	464,693	457,873
ვაჭრობა და მომსახურება	168,360	136,652
მშენებლობა	18,600	14,235
მთავრობა	4,760	9,520
ტრანსპორტი და კომუნიკაციები	2,734	2,445
სოფლის მეურნეობა და მეტყევეობა	3,403	3,936
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	1,734	433
სხვა	68,291	44,197
სულ	732,575	669,291

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰყავდა 65 კლიენტი (2015 წელს - 43 კლიენტი), რომელთა ნაშთი 1 000 ათას ლარს აღემატებოდა. აღნიშნული კლიენტების ერთობლივი ნაშთი შეადგენდა 174,446 ათას ლარს (2015 წელს - 107,391 ათას ლარს) ან კლიენტთა საერთო საბანკო ანგარიშების 24%-ს (2015 წელს - 16%).

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტთა ანგარიშებში შედის საბალანსო სესხების უზრუნველყოფის სახით არსებული ანაზრები 5 872 ათასი ლარის ოდენობით (2015 წელს - 4 574 ათასი ლარი), აგრეთვე გარანტიებისა და აკრედიტივების ფარგლებში გამოუხმობადი ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით არსებული დეპოზიტები 2 154 ათასი ლარის ოდენობით (2015 წელს - 2 589 ათასი ლარი). იხილეთ 27-ე შენიშვნა.

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 25-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კატეგორიის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში.

16. სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ჯგუფისთვის დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს. ქვემოთ მოცემულია საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული საშუალო და გრძელვადიანი სესხები.

'000 ლარი				
ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015	
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	ივნისი 2021	13,280	12,016	
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	მაისი 2021	13,319	12,482	
Nederlandse Financierings-Maatschappij voor ontwikkelingslanden N.V. (FMO)	ოქტომბერი 2016	-	10,340	
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	დეკემბერი 2026	2,535	2,612	
ევროპის ფონდი სამხრეთ – აღმოსავლეთ ევროპისთვის (EFSE)	დეკემბერი 2016	-	10,747	
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	აპრილი 2022	7,783	8,333	
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	ივლისი 2022	32,261	34,042	
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	თებერვალი 2024	7,288	6,594	
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	აპრილი 2024	29,692	26,867	
Oesterreichische Entwicklungsbank AG (OeEB)	მარტი 2018	24,090	36,322	
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	აგვისტო 2022	17,170	18,128	
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	მარტი 2023	29,498	-	
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	აპრილი 2018	8,004	-	
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	მაისი 2021	27,134	-	
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	ივნისი 2021	18,572	-	
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	ივლისი 2021	26,961	-	
პროგრედიტ ბანკი AG, ფრანკფურტი ამ მაინი	ივნისი 2021	26,532	-	
ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით სულ		284,119	178,483	
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით				
საზღვარგარეთის კერძო ინვესტიციების კორპორაცია (OPIC)	ოქტომბერი 2017	12,259	22,171	
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	დეკემბერი 2016	-	9,809	
ევროპის ფონდი სამხრეთ – აღმოსავლეთ ევროპისთვის S.A., SICAV-SIF (EFSE)	სექტემბერი 2017	15,771	27,661	
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KgaA	აპრილი 2016	-	7,244	
პროგრედიტ ბანკი AG, ფრანკფურტი ამ მაინი	აპრილი 2019	21,387	19,315	
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	აგვისტო 2021	14,212	15,419	
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KgaA	აპრილი 2017	2,674	2,416	
responsAbility SICAV (Lux) Microfinanz-Fonds	დეკემბერი 2018	11,951	10,812	
Credit Suisse Microfinance Fund Management Group (CSMFMC) (responsAbility Global Microfinance Fund)	დეკემბერი 2018	6,640	6,007	
responsAbility SICAV (Lux) Financial Inclusion Fund	დეკემბერი 2018	3,984	3,604	
responsAbility SICAV (Lux) Microfinance Leaders	დეკემბერი 2018	3,984	3,604	
პროგრედიტ ბანკი AG, ფრანკფურტი ამ მაინი	თებერვალი 2017	10,631	-	
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით სულ		103,493	128,062	
სულ ვალდებულებები		387,612	306,545	

16. სხვა ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

სხვა ნასესხები სახსრების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 25-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

17. სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
კრედიტორული დავალიანება	3,305	2,512
სხვა	218	227
სხვა არაფინანსური აქტივები სულ	3,523	2,739
მიღებული წინასწარი გადახდები და გაცემული გარანტიებისგან შემოსული გადავადებული საკომისიოები	194	214
სხვა ვალდებულებები სულ	3,717	2,953

სხვა ფინანსური ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში.

18. სხვა დებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
გამოუყენებელი წლიური შვებულების რეზერვი	347	360
სხვა	130	78
რეზერვები სულ	477	438

რეზერვები წლის განმავლობაში შემდეგნაირად გამოიყურება:

'000 ლარი	2016	2015
1 იანვრის მდგომარეობით	438	462
რეზერვი წლის განმავლობაში	428	332
რეზერვის გამოთავისუფლება	(389)	(356)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	477	438

მომდევნო ერთ ან ორ წელიწადში მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გადინება, რაც დაკავშირებულია გამოუყენებელ ყოველწლიურ შვებულებებსა და არასაბალანსო მუხლებზე რეზერვების შექმნასთან.

19. მოგების გადასახადი

ქართული კომპანიებისთვის მოგების გადასახადის მოქმედი განაკვეთია 15%. მოცემული წლისთვის მოგება-ზარალში აღრიცხული მოგების გადასახადების ხარჯი მოიცავს:

'000 ლარი	2016	2015
მიმდინარე დარიცხული გადასახადი	4,442	3,265
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(665)	1,686
მოგების გადასახადის ხარჯი წლისთვის	3,777	4,951

ქვემოთ შესაბამისობაშია მოყვანილი მოსალოდნელი და ფაქტობრივი გადასახადების ხარჯები:

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი	2016	2015
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე	28,048	33,992
გადასახადის თეორიული დარიცხვა კანონით დადგენილი 15%-იანი განაკვეთით	4,207	5,099
(დაუბეგრავი მოგება)/არაგამოქვითვადი ხარჯები სულ	(148)	(430)
მოგების გადასახადის ხარჯი წლის განმავლობაში	3,777	4,951

ქვემოთ დეტალურადაა მოცემული ამ დროებითი განსხვავებების საგადასახადო შედეგი, რაც 15%-ს შეადგენს (2015: 15%)

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2016	აისახება მოგება-ზარალში	31 დეკემბერი 2015	აისახება მოგება-ზარალში	1 იანვარი 2015
გადავადებული გადასახადი:					
კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	2,443	(752)	3,195	1,424	1,771
სხვა დროებითი განსხვავება	1,460	87	1,373	262	1,111
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება სულ	3,903	(665)	4,568	1,686	2,882

არ აღინიშნება რაიმე მნიშვნელოვანი არაღიარებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, ან გადასახადები, რომლებიც აღიარებულია პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში, ან სხვა სრულ შემოსავალში.

20. სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი შეიძლება შემდეგ კატეგორიებად დავყოთ:

'000 ლარი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
სუბორდინირებული ვალი ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით			
საზღვარგარეთის კერძო ინვესტიციების კორპორაცია ("OPIC")	დეკემბერი, 2019 წ.	39,767	35,975
სუბორდინირებული სესხი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით			
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	აპრილი, 2025 წ.	20,239	18,344
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	აპრილი, 2025 წ.	6,746	6,115
სულ: პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA		26,985	24,459
სულ		66,752	60,434

ამ ვალდებულებების გადახდასთან დაკავშირებული კრედიტორების მოთხოვნები სხვა კრედიტორების მოთხოვნებზეა დამოკიდებული. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს. ლიკვიდაციის ან გადახდისუნარიობის შემთხვევაში, ამ კრედიტორების მიმართ არსებული დავალიანება მხოლოდ მას შემდეგ დაიფარება, რაც დაკმაყოფილებული იქნება ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორის მოთხოვნები.

სუბორდინირებული სესხის სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 25-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

21. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აქციონერთა სტრუქტურა შემდეგნაირი იყო:

'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)	31 დეკემბერი 2016			31 დეკემბერი 2015		
	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციათა რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციათა რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა
აქციონერი						
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	100%	17,782,963	88,915	100%	17,782,963	88,915
სულ	100%	17,782,963	88,915	100%	17,782,963	88,915

აქციის ნომინალური ღირებულება 5.00 ლარს შეადგენს.

'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)	გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი თანხა	საემისიო კაპიტალი თანხა
31 დეკემბერი, 2014 წ.	16,600,000	83,000	30,803
აქციების გამოშვება	1,182,963	5,915	5,585
31 დეკემბერი 2015 წ.	17,782,963	88,915	36,388
31 დეკემბერი, 2016 წ.	17,782,963	88,915	36,388

დივიდენდი

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს აქვთ პერიოდულად გამოცხადებული დივიდენდების მიღების და ერთ აქციაზე ერთი ხმის მიცემის უფლება ბანკის ყოველწლიურ და საერთო კრებაზე. გადასახდელი დივიდენდების მაქსიმალური ოდენობა შეზღუდულია ბანკის გაუნაწილებელი მოგების თანხით, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად განისაზღვრება.

2016 წელს დივიდენდები არ გამოცხადებულა (2015 წელს – 20 784 ათასი, ანუ 1,17 ლარი ერთ აქციაზე).

22. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

“წმინდა საპროცენტო შემოსავალში” შედის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები, მათ შორის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პრემიებისა და დისკონტების ღირებულების შემცირება ამორტიზირებული ღირებულებით.

'000 ლარი	2016	2015
პროცენტი და მსგავსი შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	99,568	105,472
გასაყიდად არსებული აქტივები	2,888	1,864
ფულადი თანხები, მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	2,076	1,226
საპროცენტო შემოსავალი სულ	104,532	108,562

22. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი (გაგრძელება)

პროცენტი და მსგავსი ხარჯი		
კლიენტთა ანგარიშები	(17,675)	(19,389)
სხვა წასესხები სახსრები	(15,236)	(13,550)
სუბორდინირებული ვალი	(3,291)	(3,266)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	(13)	(82)
საპროცენტო ხარჯი სულ	(36,215)	(36,287)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	68,317	72,275

2016 წელს კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისგან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი მოიცავდა გაუფასურებულ სესხებზე დისკონტის ამორტიზაციას 2 666 ათასი ლარის ოდენობით (2015 წელს: 2 400 ათასი ლარი) (შენიშვნა 9).

23. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

'000 ლარი		
საკომისიო შემოსავალი	2016	2015
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	5,596	6,430
სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	2,365	2,106
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	1,069	1,505
აკრედიტივები და გარანტიები	1,018	871
ინტერნეტ ბანკინგის საკომისიო	387	386
SMS მომსახურების საკომისიო	260	171
სხვა საკომისიო შემოსავალი	140	280
საკომისიო შემოსავალი სულ	10,835	11,749
საკომისიო ხარჯი		
სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	(3,598)	(2,590)
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	(567)	(337)
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	(355)	(312)
მომსახურების საკომისიო	(243)	(280)
აკრედიტივები და გარანტიები	(73)	(98)
საკომისიო ანაზღაურება და საკომისიო ხარჯი სულ	(4,836)	(3,617)
საკომისიო შემოსავალი სულ	5,999	8,132

მუხლი “სხვა საკომისიო შემოსავალი” შედგება მესამე მხარის, მაგალითად, “ვესტერნ იუნიონის” სახელით შესრულებული ტრანზაქციებისგან. “სხვა საკომისიო ხარჯები” ძირითადად საბარათე ბიზნესთან დაკავშირებული საკომისიო ხარჯებისგან შედგება.

24. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგ მუხლებს:

'000 ლარი		
2016	2015	
ცვეთა და ამორტიზაცია	6,521	6,157
ოფისის ქირა	3,266	3,517
კომუნიკაცია და საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	3,877	2,948
კადრების შერჩევა, მომზადება და პერსონალთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები	2,611	2,083
საკონსულტაციო მომსახურება	1,485	1,796
მარკეტინგი, რეკლამა და გასართობი ღონისძიებები	1,130	1,129
რემონტი და შეკეთება	1,064	726
ტრანსპორტი	872	1,080
სხვა	5,909	6,261
სულ	26,735	25,697

2016 წელს სახელფასო და სხვა ადმინისტრაციული მთლიანი ხარჯებიდან 2 255 ათასი ლარი თანამშრომლების ტრენინგს და მსგავს საქმიანობას მოხმარდა (2015 წელს – 1 645 ათასი ლარი).

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა

ჯგუფის მთლიანი რისკის პროფილის მართვა – კაპიტალის მართვა

მიზნები

ზოგადად, ჯგუფს უფლება არა აქვს, იმაზე მეტი რისკი იკისროს, ვიდრე შეუძლია. ჯგუფის კაპიტალის მართვა შემდეგ მიზნებს ისახავს:

- იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფს მუდმივად ჰქონდეს საკმარისი ოდენობის და ხარისხის კაპიტალი, რათა უკიდურეს შემთხვევაშიც სხვადასხვა რისკის შედეგად გამოწვეული (პოტენციური) დანაკარგები დაფაროს
- საქართველოს საბანკო სექტორის მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული გარე კაპიტალის მართვის მოთხოვნებთან ბანკის სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფა.
- მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობა.
- ჯგუფის სტაბილურ ზრდასთან დაკავშირებული გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა და ბიზნეს სტრატეგიის დაცვა.

პროცესები და პროცედურები

ჯგუფის კაპიტალის მართვას არეგულირებს კაპიტალის მართვის პოლიტიკა და დასაშვები რისკის პოლიტიკა. ზემოხსენებული მიზნების მისაღწევად, ჯგუფი ოთხ კოეფიციენტს მიმართავს. მარეგულირებელი და ბაზელი III/კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულება (CRR) კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, პირველი დონის ჯგუფის კაპიტალიზაციის კოეფიციენტისა და დასაშვები რისკების კოეფიციენტის ყოველთვიურ მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება და ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტი უწევს.

კაპიტალის შიდა და გარე მოთხოვნებთან შესაბამისობა

კაპიტალის მინიმალურ გარე მოთხოვნებს აწესებენ და აკონტროლებენ საქართველოს ადგილობრივი საბანკო სახედასხედველო ორგანოები. კაპიტალის ადეკვატურობა გამოითვლება და ყოველთვიურად ეცნობება ჯგუფის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს. ეს ანგარიშები მოიცავს მუდმივი პროგნოზების გაკეთებას, რაც უზრუნველყოფს შესაბამისობას როგორც არსებულ, ასე მომავალ მოთხოვნებთან.

2016 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ბანკი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ I) ინსტრუქციების შესაბამისად დაწესებულ სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად:

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2016	2015
პირველადი კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 7.6%-ზე მეტი) *	10.29%	9.46%
პირველადი +მეორადი კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 11,4%-ზე მეტი)*	16.33%	13.7%

2016 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ბანკი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ II და III) ინსტრუქციების შესაბამისად დაწესებულ სავალდებულო

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები ზემოაღნიშნული მოთხოვნების შესაბამისად:

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2016	2015
პირველადი კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 8.5%-ზე მეტი) *	11.19%	9.46%
პირველადი +მეორადი კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 10.5%-ზე მეტი)*	15.04%	13.70%

* თანხები არ არის აუდიტირებული

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ამას გარდა, კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი ჰოლდინგის მასშტაბით კაპიტალის ადეკვატურობის უნიფიცირებული გაანგარიშების მეთოდით ხორციელდება, ბაზელ III მოთხოვნების მიხედვით, როგორც დადგენილია ევროპის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დირექტივაში და კაპიტალის მოთხოვნების რეგულაციაში (CRR). 2015 წელს მოხდა კაპიტალის ადეკვატურობის გაანგარიშების უნიფიცირებული მეთოდის მოდიფიკაცია.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის კოეფიციენტები ბაზელ III/CRR -ის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესაბამისად:

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2016	2015
პირველადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (RWA) *	16.90%	16.69%
პირველადი +მეორადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	21.87%	22.18%

'000 ლარი		
31 დეკემბრის მდგომარეობით	2016	2015
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალი	88,915	88,915
საემისიო კაპიტალი	36,388	36,388
წინა წლის გაუნაწილებელი მოგება	46,559	38,302
პირველი 9 თვის მოგება*	15,054	18,560
სხვა კორექტირების გამოკლებით*	(56)	(20)
მიმდინარე წელს გადახდილი დივიდენდის გამოკლებით	-	(20,784)
მომავალი წლისთვის ბიუჯეტირებული დივიდენდის გამოკლებით*	(21,201)	-
არამატერიალური აქტივების გამოკლებით	(1,676)	(2,287)
პირველადი კაპიტალი*	163,983	159,074
ცვლილება გამოწვეული მომავალი წლისთვის ბიუჯეტირებული დივიდენდის გამო, რომელიც აღემატება პირველი ცხრა თვის მოგებას		
მოგება პირველი ცხრა თვის განმავლობაში*	(15,054)	-
მომავალი წლისთვის ბიუჯეტირებული დივიდენდი*	21,201	-
კორექტირებული პირველადი კაპიტალი*	170,130	159,074
სუბორდინირებული სესხები*	49,950	52,397
მეორადი კაპიტალი	49,950	52,397

მთლიანი საზედამხებელო კაპიტალი	220,080	211,471
---------------------------------------	----------------	----------------

'000 ლარი		
31 დეკემბრის მდგომარეობით	2016	2015
ბალანსზე რიცხული რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	845,510	801,215
რისკის მიხედვით შეწონილი გარე საბალანსო აქტივები*	19,210	12,557
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ღია სავალუტო პოზიციებიდან*	1,308	1,825
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საოპერაციო რისკის შედეგად*	140,363	137,741

სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	1,006,391	953,338
--	-----------	---------

ჯგუფი მართავს კაპიტალს ორი მეთოდის კომბინაციით: საკუთარი კაპიტალისა და სუბორდინირებული ვალის გამოყენებით, რომელიც უმეტესწილად ჰოლდინგის მიერ არის გაცემული.

რაც შეეხება საკუთარი კაპიტალისა და ნასესხები სახსრების თანაფარდობას (ლევერეჯი), 2011 წელს აღიარებულ და არააღიარებულ კრედიტებზე შემოღებულ იქნა 1 რიგის კაპიტალის ქვედა ზღვარი (1 რიგის ლევერეჯის კოეფიციენტი), რომლის მიხედვითაც ჯგუფის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობის კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 5%-ზე ნაკლები. 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობა 10%-ს აღემატებოდა.

* თანხები არ არის აუდიტირებული

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

დასაშვები რისკების კოეფიციენტი

სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ჯგუფი საკუთარი კაპიტალის ადეკვატურობას რისკების შემცველობის მიხედვით აფასებს, ჯგუფის სპეციალური რისკის პროფილის ასახვის მიზნით, მაგალითად, საქმიანობის შედეგად წარმოშობილ პოტენციურ ზარალს ადარებს ჯგუფის დასაშვები რისკების შემცველობასთან.

ჯგუფის რისკის შემცველობის პოტენციური განისაზღვრება როგორც საკუთარ კაპიტალს (არამატერიალური აქტივების გამოკლებით) დამატებული სუბორდინირებული ვალი, რამაც 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 261 მილიონი ლარი შეადგინა (2015 წელს 230 მილიონი ლარი). რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსი (RAtCR) განისაზღვრა რისკის შემცველობის პოტენციალის 60%-ის ოდენობით, ანუ 157 მილიონი ლარი* 2016 წელს (2015 წელს - 138 მილიონი *). რისკის სხვადასხვა კატეგორიაში პოტენციური დანაკარგების გამოსათვლელად გამოყენებული იქნა შემდეგი ცნებები:

- საკრედიტო რისკი (კლიენტები): ისტორიული ზარალის მაჩვენებლები გამოითვლება სასესხო პორტფელის და არასაბალანსო პორტფელის სისტემატურად განახლებული მიგრაციის ანალიზის საფუძველზე, რის მიხედვით შემდგომ გამოითვლება მიმდინარე სასესხო პორტფელზე პოტენციური დანაკარგები;
- კონტრაგენტის რისკი: კონტრაგენტის რისკის გამო პოტენციური დანაკარგები გამოითვლება კონტრაგენტის, ან მისი საქმიანობის ქვეყნის საერთაშორისო რეიტინგის მიხედვით განსაზღვრული დეფოლტის ალბათობის საფუძველზე;
- საბაზრო რისკები: ვინაიდან სავალუტო კურსის ისტორიულ მერყეობებზე კეთდება სტატისტიკური ანალიზი, არსებული სავალუტო პოზიციებისთვის ყველაზე მკვეთრი მერყეობის გამოყენებით (99% სანდოობის დონით), საპროცენტო განაკვეთის რისკი გამოითვლება 12-თვიანი საპროცენტო სარგებლის განსაზღვრის მეშვეობით ევრო/აშშ დოლარზე სტანდარტული საპროცენტო განაკვეთის რყევის და ადგილობრივი ვალუტისთვის უფრო მაღალი (ისტორიული) რყევის დონის მიხედვით (ორი პროცენტული ერთეული, ბაზელის საპროცენტო განაკვეთების რყევა);

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

- საოპერაციო რისკი: ბაზელ II-ის სტანდარტის მეთოდი გამოიყენება შესაბამისი ღირებულების გამოსათვლელად.

საკრედიტო რისკის დასაფარი ეკონომიკური კაპიტალის მოცულობა სტაბილური იყო 2016-2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ძირითადი პორტფელის ხარისხი მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა და იყო სტაბილური 2016 და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტრაგენტის, საპროცენტო განაკვეთების და სავალუტო რისკის ლიმიტის ათვისება დაბალ დონეზე შენარჩუნდა. საერთო ჯამში, ყველა რისკი, რომელიც რაოდენობრივად შეფასდა ჯგუფის დასაშვები რისკების კოეფიციენტის გამოთვლის სტანდარტების მიხედვით, ჯგუფის რისკის აღების საერთო პოტენციალის 60%-ზე ნაკლებია. სხვა რისკები შეფასდა როგორც ჯგუფისთვის არასაკმარისად რელევანტური, ან რელევანტური, მაგრამ რაოდენობრივად დაუდგენელი.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება რისკის სხვადასხვა კატეგორიებზე, ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის თანახმად, და ჯგუფის მიერ მათი ათვისების დონე 2016 წლის დეკემბრის ბოლოს მდგომარეობით. საოპერაციო რისკის დასაფარად საჭირო ეკონომიკური კაპიტალი გამოითვლება ბაზელ II-ის სტანდარტული მეთოდით.

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტ. ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი %)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)		33.0%	86,007	23,776	9.1%
კონტრაგენტის რისკი	კომერციული ბანკები	5.0%	13,031	3,800	1.5%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	26,063	8,921	3.4%
	სავალუტო რისკი	2.0%	5,213	416	0.2%
საოპერაციო რისკი		10.0%	26,063	11,229	4.3%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	156,377	48,142	18.5%

* თანხები არ არის აუდიტირებული

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

2015 წლის ბოლოს მდგომარეობით რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება შემდეგია:

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტ. ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი %)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)		33.0%	75,718	23,888	10.4%
კონტრაგენტის რისკი	კომერციული ბანკები	5.0%	11,472	2,669	1.2%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	22,945	10,181	4.4%
	სავალუტო რისკი	2.0%	4,589	655	0.3%
საოპერაციო რისკი		10.0%	22,945	11,019	4.8%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	137,669	48,412	21.1%

ცალკეული რისკების მართვა

2016 წელს ჯგუფმა დამატებით შეიმუშავა ცალკეული რისკების მართვის პოლიტიკა და საშუალებები, რაც ხელს უწყობს ჯგუფის რისკების მართვის შემდგომ გაუმჯობესებას. კერძოდ, შემოღებულ იქნა დამატებითი პროცესები შემდეგი რისკების სამართავად:

- საკრედიტო რისკი
- კონტრაგენტის რისკი
- საბაზრო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საოპერაციო რისკი და
- უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთასთან დაკავშირებული საქმიანობა.

ჯგუფი დიდ ყურადღებას უთმობს რისკის გამომწვევი ფაქტორების ზოგად ცოდნას და უწყვეტ ანალიზს და ჯგუფის შიგნით დისკუსიების წარმართვას მოვლენების შესაძლო განვითარებაზე/შესაძლო სცენარზე და მათ პოტენციურ უარყოფით შედეგებზე. რისკის მართვის მიზნებში შედის იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა არსებითი რისკი დროულად იქნეს აღმოჩენილი, სრულად გაანალიზებული და სათანადოდ მართული. მაგალითად, არ უნდა მოხდეს პროდუქტების და მომსახურების შეთავაზება მანამ, სანამ ყველა მხარე მათ კარგად არ გაეცნობა და შეძლებს მათ სათანადო მართვას.

ცალკეული რისკისთვის გათვალისწინებული ლიმიტებიდან გადახვევა, რომელთა ფარგლებშიც ჯგუფს მოქცეული აქვს თავისი რისკების სტრატეგია, დასაშვებია მხოლოდ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობით, მაგრამ უნდა აკმაყოფილებდეს უფრო მკაცრ ლიმიტებს (მაგ. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთ ლიმიტებს ადგილობრივი კანონმდებლობა ითვალისწინებს).

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი განისაზღვრება როგორც იმის საშიშროება, რომ საკრედიტო ტრანზაქციის მხარე ვერ შეძლებს, ან მხოლოდ ნაწილობრივ შეძლებს ჯგუფის მიმართ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა კლიენტებზე კრედიტების გაცემის შედეგად (კლასიკური საკრედიტო რისკი), შიდასაბანკო განთავსებებიდან გამომდინარე საკრედიტო და ემიტენტის რისკებიდან. საკრედიტო რისკი შემდგომ იყოფა საკრედიტო დეფოლტის რისკად და საკრედიტო პორტფელის რისკად, რისკების მიზანმიმართული მართვის უზრუნველყოფის მიზნით. საკრედიტო რისკი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რომლის წინაშეც ჯგუფი დგას.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი:

'000 ლარი	2016	2015
31 დეკემბრის მდგომარეობით		
შიდა საბანკო დაბანდებები		
ნაშთები სებ-ში	180,732	111,345
შიდა საბანკო დაბანდებები სულ	174,153	38,638
შიდა საბანკო დაბანდებები სულ	354,885	149,983
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	875,486	926,221

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

გაუარესების რეზერვი	(19,261)	(27,834)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	856,225	898,387
საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	16,809	19,753
სხვა ფინანსური აქტივები	5,669	1,757
ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივი	13,321	7,831
ვალდებულებების შესრულების გარანტიები	19,810	16,473
სესხის გაცემის ვალდებულებები	48,147	44,323

კლიენტზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკი

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკს ბანკი განსაზღვრავს, როგორც კლიენტის კრედიტთან დაკავშირებული ხელშეკრულების პირობების პოტენციური შეუსრულებლობის შედეგად მიღებული ზარალის რისკს.

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკის მართვა საკრედიტო საქმიანობის პრინციპების საფუძველიან განხორციელებას ემყარება, როგორიცაა:

- მსესხებლების გადახდისუნარიანობის ანალიზი
- საკრედიტო რისკის შეფასებების დოკუმენტირება, რათა ანალიზი გასაგები იყოს მესამე მხარეებისთვის
- ჯგუფის კლიენტების ზედმეტი დავალიანების თავიდან აცილება
- მსესხებლებთან რეგულარული კავშირის შენარჩუნება
- სესხის დაფარვის მონიტორინგი
- ვადაგადაცილების ეფექტური მართვა
- გადაუხდელობის შემთხვევაში უზრუნველყოფის ამოღების პროცესის მკაცრად განხორციელება
- ინვესტიციები პერსონალის მომზადებაში
- საგულდაგულოდ შემუშავებული და კარგად დოკუმენტირებული პროცესების განხორციელება
- "ოთხი თვალის პრინციპის განხორციელება"

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და უმნიშვნელო სესხებს შორის არსებული განსხვავებიდან გამომდინარე, სხვადასხვა ტიპის სესხებისთვის დაკრედიტების განსხვავებული პროცესები არსებობს. პროცესები ძირითადად განსხვავდება მოვალეობების განაწილების მიხედვით; კლიენტისგან მიღებული ინფორმაციის, შემოწმებული ფინანსური ანგარიშების თუ დეკლარაციის ფორმების; სესხის გადაწყვეტილების ძირითადი კრიტერიუმების მიხედვით, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის საფუძველზე; განსაკუთრებით ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხებისთვის, ლიკვიდური ფულადი სახსრების, მსესხებლის კრედიტუნარიანობისა და პიროვნული თვისებების, საგირავნო მოთხოვნების მიხედვით. ნებისმიერ საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს.

ვადაგადაცილებულია სესხები, რომლის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო ან/და ძირითადი გადახდა დაგვიანებულია. ვადაგადაცილების დადგომის შემთხვევაში, ჯგუფი სესხების გადაუხდელობის მკაცრ კონტროლს იწყებს სასესხო ვალდებულებების შეუსრულებლობის ნებისმიერი პოტენციური საფრთხის გამოვლენის მიზნით. სესხების დაბრუნებისა და ამოღების პროცესს სპეციალიზირებული თანამშრომლები აწარმოებენ, რომელთაც, როგორც წესი, გამოცდილება საკრედიტო ან იურიდიულ სფეროში აქვთ.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ბანკი მუდმივ მონიტორინგს უწევს სასესხო პორტფელის ხარისხს. სასესხო პორტფელის ხარისხის საზომია გაუარესებული სესხების პორტფელი ("PAR"), რომელსაც ჯგუფი განმარტავს, როგორც ყველა ისეთ დაუფარავ სესხს, რომლის პროცენტის და/ან კაპიტალის ერთი ან ერთზე მეტი შენატანი 30 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული. ამ მეთოდის შერჩევა განპირობებულია იმით, რომ სესხებზე უმეტესწილად ფიქსირებული შენატანები ხორციელდება ძირითადად თანხის და პროცენტების ყოველთვიური გადახდით. გამონაკლისს სეზონური ხასიათის აგრო სესხები და საინვესტიციო სესხები წარმოადგენს შეღავათიანი პერიოდით. გაუარესებული სესხების პორტფელის განსაზღვრისას არ ხდება უზრუნველყოფის გამოქვითვა და საკრედიტო დავალიანების შემცირების სხვა რომელიმე ზომის განხორციელება.

საკრედიტო ოპერაციების ხარისხს დამატებით ბიზნეს ოპერაციების კონტროლის ჯგუფის უფროსი უზრუნველყოფს, რომელიც პასუხისმგებელია ჯგუფის საკრედიტო ოპერაციების მონიტორინგზე და ჯგუფის წესებთან მათ შესაბამისობაზე.

'000 ლარი	PAR (> 30 დღით ვადაგადაცილებული სესხები)	PAR (> 30 დღით ვადაგადაცილებული ინდივიდუალური სესხები)
31 დეკემბერი 2016 წ.	2.24%	1.85%
31 დეკემბერი, 2015 წ.	3.77%	3.45%

სესხების რესტრუქტურისა და საჭიროება ჩვეულებრივ მსესხებლის ეკონომიკური პრობლემებიდან გამომდინარეობს. სესხის რესტრუქტურისა და შენატანებში სესხის პარამეტრებში შედის ცვლილებები. წინააღმდეგ შემთხვევაში სესხები, რომელთა პირობების ხელახალი შეთანხმება მოხდა, ვადაგადაცილებულად ან გაუფასურებულად ჩაითვლებოდა.

ჯგუფი, წარსული გამოცდილების მიხედვით, მოცემული წლის მოსალოდნელი სასესხო დეფოლტის დონის რეგულარულ ანალიზს ახორციელებს. მენეჯმენტის შეფასებით, გაწეული ზარალი სრულად დაფარულია სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვით.

ჰოლდინგის პოლიტიკის შესაბამისად, სრული უზრუნველყოფის გარეშე გაიცემა მხოლოდ ძალიან მცირე მოკლევადიანი სესხები. შედარებით მაღალი რისკის პროფილის მქონე სესხები ყოველთვის უზრუნველყოფილია მყარი გირაოთი, როგორც წესი, უძრავი ქონებით. რადგანაც სესხების უმეტესობა ფიქსირებული შენატანების მქონე მოკლევადიანი სესხებია, უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება ჩვეულებრივ ბევრად უფრო ნელი ტემპით იკლებს, ვიდრე სესხის დაუფარავი თანხა და, აქედან გამომდინარე, 70 000 ლარზე ნაკლები სესხებისთვის ბანკი არ აწარმოებს მონიტორინგს.

დასაკუთრებული ქონების მართვის შესახებ ჰოლდინგის პოლიტიკის თანახმად, კლიენტების გადაუხდელობის შედეგად მიღებული ყველა აქტივი უნდა გაიყიდოს მესამე მხარეზე, უზრუნველყოფის საშუალების საბაზროზე ნაკლები ღირებულებით შეფასებიდან გამომდინარე ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მიზნით. ამასთან, დასაკუთრებული ქონება საჯარო აუქციონზე ყველაზე მაღალ შესაძლო ფასად იყიდება და ძირითადად, პროცენტის და ჯარიმის გადახდის შედეგად დარჩენილი ნაშთი კლიენტის ანგარიშზე ირიცხება. დასაკუთრებული ქონება უმეტესწილად მიწა ან შენობაა, ხოლო შედარებით მცირე ნაწილს სასაქონლო მატერიალური მარაგები, აღჭურვილობა და სატრანსპორტო საშუალებები შეადგენს.

საკრედიტო პორტფელის რისკი კლიენტებზე გაცემული სესხების შედეგად

საკრედიტო პორტფელის კატეგორიები საკრედიტო რისკის შემცირების ძალიან ეფექტური ფაქტორია. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა – მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება - მოითხოვს საკრედიტო საქმიანობის მაღალი დონის სტანდარტიზაციას. საბოლოო ჯამში, ამან გამოიწვია სესხების მაღალი დივერსიფიკაცია გეოგრაფიული არეალისა და ეკონომიკური სექტორების მიხედვით. მიუხედავად ამისა, საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება, ანუ შედარებით მსხვილი სესხები, რომელიც აჭარბებს 250 000 აშშ დოლარის ზღვარს, ჯგუფის საქმიანობის დამატებით სფეროს წარმოადგენს მისი საერთო სტრატეგიული მიზნის გათვალისწინებით. ამ კლიენტების უმრავლესობა დინამიურად მზარდი საწარმოებია, რომლებიც ჯგუფთან მრავალი წლის განმავლობაში თანამშრომლობდნენ. თუმცა ასეთი ბიზნესების სირთულე მოითხოვს ბიზნესის, დასაფინანსებელი პროექტისა და დაკავშირებული მხარეების ჯეროვან ანალიზს. ფრანტ და ბექ ოფისის ფუნქციები მკაფიოდაა გამიჯნული და დოკუმენტაციისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნებიც როგორც წესი, უფრო მკაცრია.

საერთო ჯამში, ჯგუფის საკრედიტო პორტფელი მოიცავს მსესხებელთა ჯგუფზე 318 კრედიტს 250 000 აშშ დოლარზე მეტი ოდენობით (2015 წელს: 262 კრედიტი 250 000 აშშ დოლარზე მეტი ოდენობით) (2014: 204 სესხი).

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურა რეგულარულად განიხილება პორტფელის მართვისა და ანალიზის ჯგუფის მიერ, საკრედიტო პორტფელის მნიშვნელოვან ნაწილზე (ზოგადი რისკის ფაქტორები) შესაძლო რისკების გამოვლენისა და ეკონომიკის გარკვეულ სექტორებზე სესხების დამოკიდებულების საჭიროებისამებრ შეზღუდვის მიზნით.

ბანკის საკრედიტო პორტფელი დაჯგუფებულია საერთო რისკის ფაქტორების მიხედვით, როგორცაა:

'000 ლარი	სამომხმარებ					
31 დეკემბერი 2016 წ.	ბიზნესი	აგრო	საბინაო	ლო	სხვა	სულ
< 50 000 აშშ დოლარი	122,117	6,098	25,837	5,470	614	160,136
50 000 – 250 000 აშშ დოლარი	346,065	20,363	15,121	67	-	381,616
> 250 000 აშშ დოლარი	315,096	17,934	704	-	-	333,734
სულ	783,278	44,395	41,662	5,537	614	875,486

'000 ლარი	სამომხმარებ					
31 დეკემბერი 2015 წ.	ბიზნესი	აგრო	საბინაო	ლო	სხვა	სულ
< 50 000 აშშ დოლარი	247,478	25,830	30,285	8,324	1,132	313,049
50 000 – 250 000 აშშ დოლარი	372,945	23,205	6,647	91	105	402,993
> 250 000 აშშ დოლარი	192,060	18,119	-	-	-	210,179
სულ	812,483	67,154	36,932	8,415	1,237	926,221

ჯგუფი ხელმძღვანელობს ინსტრუქციით, რომელიც ზღუდავს კონცენტრაციის რისკს სასესხო პორტფელში და ამისათვის მოითხოვს მსხვილი სესხების (რომლებიც მარეგულირებელი კაპიტალის 10%-ს აღემატება) დამტკიცებას ჰოლდინგის საკრედიტო რისკების კომიტეტის და

სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. არც ერთი მსხვილი კრედიტი არ უნდა აღემატებოდეს ჯგუფის მინიმალური კაპიტალის 25%-ს.

შედარებით მსხვილი სესხების ანალიზსა და მონიტორინგს ახორციელებენ როგორც პასუხისმგებელი თანამშრომლები საქმიანობის რეგულარული მონიტორინგის გზით, რაც რისკების დროული აღმოჩენის საშუალებას იძლევა, ასევე საკრედიტო კომიტეტის მიერ ჩატარებული რეგულარული შემოწმებების გზით. დაკავშირებული მხარეების შესახებ ინფორმაციის მოძიება ჩვეულებრივ სესხის გაცემამდე ხდება.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი კრედიტების მონიტორინგს ბანკის საკრედიტო კომიტეტი და ბიზნეს კლიენტთა მრჩეველი ან საკრედიტო ანალიტიკოსი უზრუნველყოფს. აღნიშნული კრედიტების შემთხვევაში, კომიტეტი აფასებს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ე.ი.

- 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- პროცენტის, ან კაპიტალის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულების დარღვევა
- დებულებების, ან პირობების დარღვევა
- გაკოტრების საქმის აღძვრა
- კლიენტის საქმიანობის შესახებ კონკრეტული ინფორმაციის არსებობა (მაგ. კლიენტის ფულადი სახსრების დეფიციტი)
- კლიენტის საბაზრო კონიუნქტურის ცვლილება
- ზოგადი ეკონომიკური მდგომარეობა

გარდა ამისა, უმნიშვნელოდ მიჩნეული ინდივიდუალური სესხები, ან ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხების ჯგუფი შესაძლოა გაუფასურებულების კატეგორიაში მოხდეს, თუ ქვეყანაში ისეთი შემთხვევები შეინიშნება, როგორიცაა პოლიტიკური არეულობა, მნიშვნელოვანი ეკონომიკური დაღმასვლა, სტიქიური უბედურებები ან სხვა გარე ფაქტორები.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში, გამოიყენება შესაბამისი გაუფასურების რეზერვის გაანგარიშების მიზნით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი. მომავალში მისაღებ ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოლოდინები თანხობრივად და დროის თვალსაზრისითაც კონსერვატიული უნდა იყოს, მომავალში შესაძლებელი გაურკვევლობის გათვალისწინებით. ეს კლიენტისა და მისი თავმდებ(ებ)ისგან მისაღებ ნებისმიერ წმინდა სამომავლო გადახდებს ეხება, მათ შორის გირაოს რეალიზაციიდან ამოსაღებ მოსალოდნელ წმინდა თანხებს. გირაოს ამოღებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი პირდაპირი ხარჯების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია სხვა მსგავს შემთხვევებში ფაქტობრივად გაწეული ხარჯები და გარე სტანდარტები, როგორიცაა, სასამართლოში საქმის შეტანის დადგენილი საფასური, სააღსრულებო ხარჯი გირაოს ღირებულების პროცენტული წილის სახით და ა.შ. კლიენტისა ან/და თავმდებებისგან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია შესაბამისი კლიენტის ან თავმდებების გადახდისუნარიანობა. იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტის ან თავმდებების გადახდისუნარიანობის შესაბამისი ფინანსური ანალიზი არ არსებობს, დასაშვებია მხოლოდ უზრუნველყოფის საშუალებებიდან მისაღები ფულადი სახსრების გათვალისწინება. უზრუნველყოფის საშუალების რეალიზაციიდან მისაღები თანხა და მოსალოდნელი დრო, რომელიც საჭიროა ამ თანხის ამოღებისთვის, დადგენილი იქნება ანალოგიური უზრუნველყოფის საშუალების იძულებითი წესით ამოღების სფეროში არსებული ბანკის გამოცდილების გათვალისწინებით. თუ ბანკს არ გააჩნია საიმედო ან მსგავსი ხასიათის შიდა მონაცემები, ბანკი გამოიყენებს გარე წყაროებიდან მიღებულ საკმარის და საიმედო

ინფორმაციას, რომელიც გირაოსაგან მისაღები სამომავლო ფულადი სახსრების ვადის და ოდენობის დადგენის ვარაუდებს ადასტურებს.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

2016-2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხების საბალანსო ღირებულების 90%-ზე მეტი მთლიანად უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით. ბანკმა შეცვალა თავისი მიდგომა სესხების უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით. პოტენციური ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მიზნით, ბანკმა გამოიყენა ფუნქციების სეგრეგაცია - საოპერაციო განყოფილების პერსონალი, ზოგადად პერსონალი, რომელიც ჩართულია კლიენტების მომძივებასა და კლიენტების გადახდისუნარიანობის შეფასებაში, აღარ მონაწილეობს გირაოს შეფასებაში. გირაოს შეფასებაში სპეციალიზებული საკრედიტო რისკების განყოფილების ბექ-ოფისის პერსონალი პასუხისმგებელია გირაოს შეფასების პროცესზე და გირაოს ღირებულების შეთავაზებაზე. როგორც წესი, ყველა გირაოს შეფასება, ცალკეული საგნის ღირებულების და სესხის ოდენობის მიუხედავად, ხორციელდება პროფესიონალი გარე შემფასებლების მიერ. აქედან გამომდინარე, გირაოს შეფასების პროცესი სრულიად დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი პროცესია. ბანკი კონტრაქტებს უფორმებს პროფესიონალ გარე შემფასებელ კომპანიებს, რომელთა მთავარი პასუხისმგებლობაა უზრუნველყოფაში ჩადებული საგნების სამართლიანი საბაზრო ღირებულების განსაზღვრა.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი არარესტრუქტურირებული სესხები, რომლებზეც გაუფასურების ინდივიდუალური რეზერვის შექმნა არაა საჭირო, კოლექტიური შეფასების რეზერვებით იფარება. არარესტრუქტურირებული სტანდარტული და არასტანდარტული რესტრუქტურირებული სესხებისთვის სხვადასხვა სარეზერვო განაკვეთი გამოიყენება. სხვადასხვა ტიპის რესტრუქტურირებული სესხების გამიჯვნის ძირითადი ფაქტორებია: ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, გადახდის პრობლემის სიმძიმე და რესტრუქტურირების შემდგომი საპროცენტო განაკვეთის ნომინალური ღირებულება.

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხებისთვის, რომელთა გაუარესების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს, ანუ რომლებიც 30 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაშია ვადაგადაცილებული (ასევე უმნიშვნელო რესტრუქტურირებული სესხები, რომლებიც ვადაგადაცილებაში არ არის, მაგრამ კვალიფიცირდება, როგორც გაუფასურებული); გაუფასურება განისაზღვრება ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

შიდა საბანკო განთავსებებიდან და ემიტენტთან დაკავშირებული რისკიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკი

რისკების მართვის კონცეპტუალური საფუძველი

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის მართვის მიზანია ჯგუფისთვის ისეთი დანაკარგების თავიდან აცილება, რომლებსაც იწვევს ფინანსური კონტრაგენტის (მაგ. კომერციული ბანკის), ან ემიტენტის მიერ ჯგუფის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებების ვერ შესრულება ან შეუსრულებლობა. ამ ტიპის რისკი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად:

- ძირითადი რისკი – გაცემული თანხის დაკარგვის რისკი იმის გამო, რომ კონტრაგენტი ვერ ახერხებს ძირითადი თანხის დროულად და სრულად გადახდას;

- ჩანაცვლების რისკი – იმ თანხის დაკარგვის რისკი, რომელიც უდრის მიმდინარე გარიგების ეკვივალენტური გარიგებით ჩანაცვლებაზე გაწეულ ხარჯს;
- ანგარიშსწორების რისკი – დანაკარგის რისკი, რომელიც გამოწვეულია დაკავშირებული მხარის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული აქტივების გადაცემის ვალდებულების შეუსრულებლობით;
- ემიტენტის რისკი - ფასიანი ქაღალდების ემიტენტის დეფოლტისა და გადახდისუნარიობის შედეგად გამოწვეული ზარალის ალბათობა;
- საბაზრო ფასის რისკი - ფასიანი ქაღალდების საბაზრო ღირებულების ვარდნით გამოწვეული ზარალის რისკი, რადგან ამ დროს საპროცენტო განაკვეთები იზრდება.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი განსაკუთრებით წარმოიქმნება მაშინ, როცა საჭიროა ჯგუფის მიერ ლიკვიდური აქტივების მარაგის დაბანდება, სავალუტო ოპერაციების შესრულება, ან გარკვეული რისკების პოზიციების ჰეჯირება. ჭარბი ლიკვიდურობის განთავსება ხდება ბანკთაშორისო ბაზარზე მოკლევადიან, ჩვეულებრივ სამ თვემდე ვადის მქონე ინსტრუმენტებში. სავალუტო ოპერაციებიც მოკლე ვადებში, როგორც წესი, ორ დღეში სრულდება. ვადიან კონტრაქტებს, რომლებიც სავალუტო რისკისგან ჯგუფის დასაცავად გამოიყენება, შეძლება ერთ წლამდე ვადა ჰქონდეს. ამას გარდა, იმის გამო, რომ ჯგუფი ცდილობს თავისი საკრედიტო საქმიანობა დააფინანსოს ფიზიკური პირების ანაზრებით, არსებობს ასევე რისკი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ, რაც განპირობებულია იმით, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედი ბანკებისგან მოითხოვს, რომ საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ ანგარიშზე სავალდებულო რეზერვი ჰქონდეთ, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია კლიენტების ანაზრების მოცულობაზე, ან სხვა სახსრებზე, რომლებსაც ჯგუფი თავისი საქმიანობის დასაფინანსებლად იყენებს.

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკები იმართება ჯგუფის კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის მიერ (რომელშიც ემიტენტის რისკიც შედის), რომელიც აღწერს კონტრაგენტის/ემიტენტის შერჩევისა და ლიმიტის განსაზღვრის პროცესს, ასევე ჯგუფის საბაზინო პოლიტიკის მიერ, რომელიც მიუთითებს დასაშვებ ოპერაციებს და მოიცავს მათი დამუშავების წესებს. ფაქტიურად, მისაღები კონტრაგენტები არიან მხოლოდ სისტემური მნიშვნელობის მქონე დიდი საერთაშორისო ბანკები, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში საქმიანობისთვის – კარგი რეპუტაციის და ფინანსური მდგომარეობის მქონე ადგილობრივი ბანკები. როგორც წესი, ჯგუფი მინიმალური კაპიტალის 10%-მდე ზღვარს აწესებს ბანკებისთვის, რომლებიც არა OECD ქვეყნებში საქმიანობენ და 25%-მდე ზღვარს - OECD ქვეყნებში მოქმედი ბანკებისთვის, 3-თვიანი მაქსიმალური დარჩენილი ვადით. უფრო მაღალი ლიმიტები და უფრო ხანგრძლივი ვადები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO) უზრუნველყოფს თითოეული კონტრაგენტის საგულდაგულო ანალიზს, რომელსაც, როგორც წესი, ახორციელებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება კომპლაიენსის და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის (AML) ქვეგანყოფილებებთან თანამშრომლობით. კონტრაგენტის დამტკიცების შემთხვევაში დგინდება მაქსიმალური სესხის ლიმიტი.

კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის თანახმად ჯგუფმა არ უნდა შეასრულოს სპეკულაციური კომერციული საქმიანობა. თუმცა, ლიკვიდურობის მართვის მიზნით ჯგუფს უფლება აქვს იყიდოს და მფლობელობაში იქონიოს ფასიანი ქაღალდები (საბაზინო

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

ვალდებულებები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები). ამასთან დაკავშირებული ემიტენტის რისკი იმართება ჯგუფის სახაზინო პოლიტიკის დებულებებით. სხვა მოთხოვნებთან ერთად, პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ფასიანი ქაღალდები სასურველია გამოშვებული იყოს საქართველოს მთავრობის ან ეროვნული ბანკის მიერ, ხოლო უცხოური ვალუტის შემთხვევაში – საერთაშორისო და/ან მულტინაციონალური ორგანიზაციების მიერ, რომელთაც ძალიან მაღალი საკრედიტო რეიტინგი აქვთ (საერთაშორისო AA- ან კიდევ უფრო მაღალი რეიტინგი).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია კონტრაგენტების და ემიტენტების ტიპები, რომლებთანაც ჯგუფი ოპერაციებს ახორციელებს.

'000 ლარი	2016	%-ში	2015	%-ში
საბანკო ჯგუფები	174,153	47%	38,638	23%
ბანკები OECD ქვეყნებში	138,358	37%	19,129	11%
არა OECD ქვეყნები	35,795	10%	19,509	12%
ეროვნული ბანკი	192,598	52%	111,345	65%
სავალდებულო რეზერვი	131,548	35%	95,324	56%
სხვა რისკები	61,050	17%	16,021	9%
საქართველოს მთავრობა	4,943	1%	19,753	12%
სახაზინო ვალდებულებები	4,943	1%	19,753	12%
კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი სულ	371,694	100%	169,736	100%

შიდა საბანკო დაბანდებები არის ოპერაციები ბანკებთან, რომლებიც დაყოფილი არიან OECD ქვეყნებში და არა OECD ქვეყნებში მდებარე ბანკების ქვეჯგუფებად. ბანკების მიმართ მთლიანი ვალდებულების მაჩვენებელი 2016 წელს დაახლოებით 135 მილიონი ლარით გაიზარდა და კონტრაგენტის თუ ემიტენტის მთლიანი რისკის 47% (2014 წელს – 31%) შეადგინა. საკრედიტო რისკი გადანაწილებულია OECD-ის ქვეყნების სამ და არა OECD-ის ქვეყნების ხუთ საბანკო ჯგუფზე.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ვალდებულება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ ძირითადად მოიცავს სავალდებულო რეზერვის შექმნის მოთხოვნას, რომელიც ჯგუფის კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის 52%-ს (2015 წელს: 65%) შეადგენს. საქართველოს ეროვნული ბანკისა და მთავრობის მიმართ არსებული რისკები ვალუტების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ ცხრილში:

'000 ლარი	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
31 დეკემბერი 2016 წ.				
ეროვნული ბანკი	60,743	17,985	113,870	192,598
სავალდებულო რეზერვი	-	17,919	113,629	131,548
ნაშთები სეზ-ში სავალდებულო რეზერვების გარდა	10,442	66	241	10,749
სეზ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	50,301	-	-	50,301
საქართველოს მთავრობა	4,943	-	-	4,943
	65,686	17,985	113,870	197,541

'000 ლარი	GEL	EUR	USD	Total
31 დეკემბერი 2015 წ.				
ეროვნული ბანკი	14,646	14,819	81,880	111,345
სავალდებულო რეზერვი	-	14,088	81,236	95,324
ნაშთები სეზ-ში სავალდებულო რეზერვების გარდა	14,646	731	644	16,021

საქართველოს მთავრობა	19,753	-	-	19,753
	34,399	14,819	81,880	131,098

ლიკვიდურობის რისკი

ჯგუფის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა ჯგუფის კონკრეტულ მახასიათებლებს შეესაბამება.

სასესხო პორტფელი შეიცავს მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესებზე დიდი რაოდენობით გაცემულ მოკლე- და საშუალო ვადიან კრედიტებს. სესხების უმეტესობა არის გრაფიკიანი ვადიანი სესხები, ხოლო დეფოლტის განაკვეთი დაბალია. ამის გამო, ფულადი სახსრების ნაკადები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია და პროგნოზირებადი. ფინანსური ბაზრების ინსტრუმენტების გამოყენების მაჩვენებელი დაბალია. ყველა ეს ფაქტორი ზღუდავს ლიკვიდურობის რისკის კონცენტრაციების შესაძლებლობას და ამართლებს შედარებით მარტივი და სწორხაზოვანი LRM სისტემის გამოყენებას.

ლიკვიდურობის რისკი ვიწრო მნიშვნელობით (გადახდისუნარიობის რისკი) ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფი ვეღარ შეძლებს მიმდინარე და სამომავლო გადახდის ვალდებულების სრულად ან დროულად შესრულებას. ფართო მნიშვნელობით კი (დაფინანსების რისკი) გულისხმობს საფრთხეს, რომ ვერ მოხდება დამატებითი დაფინანსების მოპოვება, ან მხოლოდ გაზრდილი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით მოხდება დაფინანსება.

ALCO განსაზღვრავს ჯგუფის ლიკვიდურობის სტრატეგიას და ადგენს ლიკვიდურობის რისკის ლიმიტებს. სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის ლიკვიდურობას. მას ევალება ALCO-ს გადაწყვეტილებების შესრულება. სტრატეგიებთან, პოლიტიკასა და ლიმიტებთან შესაბამისობას მუდმივად აკონტროლებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

ადგილობრივი მარეგულირებელი ორგანოების მოთხოვნების გარდა, ამ სფეროში ჯგუფი იყენებს ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკისა და სახაზინო პოლიტიკის სტანდარტებს. ორივე პოლიტიკა ჯგუფმა თავდაპირველად 2009 წელს დანერგა. აღნიშნული პოლიტიკა ყოველწლიურად განახლება და შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილ ჯანსაღი ლიკვიდურობის რისკის მართვის პრინციპებს საბანკო ზედამხედველობის სფეროში. ლიმიტიდან გადახვევა და პოლიტიკიდან გამონაკლისების დაშვება შესაძლებელია მხოლოდ ჰოლდინგის ALCO-ს და ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ლიკვიდურობის რისკს ყოველდღიურად მართავს ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზის მეთოდის გამოყენებით, რომლის საშუალებითაც სამომავლო ლიკვიდურობის მდგომარეობის მაქსიმალურად ზუსტი სურათი იქმნება. იგი მოიცავს დაშვებებს ანაზრებისა და სესხების დინამიკის შესახებ და ლიკვიდურობის რისკის მაჩვენებლების უკეთ პროგნოზირების საშუალებას იძლევა.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკების შეფასების ძირითადი მეთოდები მოიცავს პროგნოზული ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზს, რომელიც აქტივებისა და ვალდებულებების

სახელშეკრულებო ვადების სტრუქტურას ასახავს და მომავალში დაფინანსების საჭიროებას გარკვეული დაშვებების საფუძველზე აფასებს. დაშვებები იწყება სამომავლო ლიკვიდურობის შეფასებით ნორმალურ ფინანსურ გარემოში და თანდათან უფრო მკაცრდება, რათა ჯგუფის ლიკვიდურობის მდგომარეობის ანალიზი მოხდეს უარყოფითი სცენარის მიხედვით (სტრეს-ტესტები). ვადებს შორის განსხვავებების ანალიზზე დაყრდნობით, ლიკვიდურობის რისკის ძირითადი მაჩვენებლები და წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები გამოითვლება მინიმუმ ყოველთვიურად და ექვემდებარება საფუძვლიან მონიტორინგს. მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მთავარი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი არის საკმარისი ლიკვიდურობის ინდიკატორი (SLI), რომელიც ადარებს მომდევნო 30 დღის აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობას. ეს მაჩვენებელი 1-ზე მეტი უნდა იყოს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჯგუფს საკმარისი სახსრები აქვს, რომ მომდევნო 30 დღეში მოსალოდნელი ვალდებულებები გაისტუმროს. ამას ემატება წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები, განსაკუთრებით მაღალლიკვიდური აქტივების ინდიკატორი, რომელიც თანაფარდობაში მოჰყავს მაღალლიკვიდურ აქტივებს კლიენტთა დეპოზიტებთან.

ჯგუფი ასევე აანალიზებს თავის ლიკვიდურობის მდგომარეობას უფრო სტრუქტურული თვალთახედვითაც, და ითვალისწინებს უფრო გვიანდელი ვადების ლიკვიდურობის დეფიციტს და პოტენციური ლიკვიდურობის დამატებით წყაროებს. ამის შესაბამისი ძირითადი მაჩვენებელი არის ლიკვიდურობის პოზიცია. ეს ანალიზი ასევე ითვალისწინებს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც ჯგუფმა შეიძლება აითვისოს ოდნავ გვიან, და სხვა აქტივებს, რომელთა ლიკვიდაციას გარკვეული დრო სჭირდება.

ამ წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორების საგულდაგულო მონიტორინგის გარდა, ჯგუფის ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა ასევე განსაზღვრავს მაღალლიკვიდური აქტივების, უარყოფითი მოკლევადიანი ლიკვიდურობის დისბალანსის, მეანაბრების კონცენტრაციის და ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის (როგორც დადგენილია ბაზელ III-ში) შესახებ ანგარიშგების მაჩვენებლებს. თუ რომელიმე საკონტროლო მაჩვენებელი გაიზრდება, სათანადო ზომებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღება უნდა მოხდეს პროგრედიტ ბანკის ALCO-თან და ჰოლდინგის ALCO-სა ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტთან შეთანხმებით.

ჯგუფის ლიკვიდურობის შესანარჩუნებლად სტრესულ სიტუაციებშიც კი, ლიკვიდურობის პოტენციური საჭიროებების სხვადასხვა სცენარი დგინდება. ხორციელდება შედეგების ანალიზი და ამის საფუძველზე ჯგუფის ლიკვიდურობის რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება ALCO-ს მიერ. ამ სტრეს-ტესტის შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის დამატებითი ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ბანკი ასევე მიზნად ისახავს ფინანსური სახსრების დივერსიფიცირებას. ხორციელდება ანაბრების კონცენტრაციის მონიტორინგი, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რამდენიმე მსხვილ მეანაბრეზე დამოკიდებულება.

ჯგუფი ასევე ცდილობს მინიმუმდე დაიყვანოს თავისი დამოკიდებულება ბანკთაშორისო ბაზარზე. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ბანკთაშორისი ვალდებულებების მთლიანი თანხა არ უნდა აღარაბედეს ყველა არსებული საკრედიტო ხაზის 40%-ს და ერთდღიანი დაფინანსება არ უნდა აღარაბედეს მთლიანი ვალდებულებების 4%-ს. უფრო მაღალი ლიმიტები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ALCO-ს მიერ.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია არადისკონტირებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადები. დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადა

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

განსაზღვრულია, როგორც პერიოდი საბალანსო უწყისის თარიღსა და აქტივისა თუ ვალდებულების სახელშეკრულებო ვადას შორის, ან აქტივისა თუ ვალდებულებისთვის ნაწილობრივი გადახდის ვადა ხელშეკრულების მიხედვით.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2016 წ.	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	199,210	8,720	11,082	16,671	12,781	2,894	251,358
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	174,153	-	-	-	-	-	174,153
აუთვისებელი უპირობო	26,468	-	-	-	-	-	26,468
საკრედიტო ვალდებულებები							
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	27,251	51,156	81,873	188,297	501,163	212,821	1,062,561
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8,114	209	4,105	245	5,606	234	18,513
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	-	33,528	-	-	-	-	33,528
სხვა ფინანსური აქტივები	5,669	-	-	-	-	-	5,669
ფინანსური აქტივები სულ	440,865	93,613	97,060	205,213	519,550	215,949	1,572,250
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	2,857	-	-	-	-	-	2,857
კლიენტთა ანგარიშები	473,563	45,965	58,419	87,881	67,371	15,254	748,453
სხვა ნასესხები სახსრები	4,571	31,610	18,152	39,977	303,279	33,512	431,101
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	-	33,353	-	-	-	-	33,353
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	33,131	-	-	-	-	-	33,131
სესხის გაცემის ვალდებულებები	48,147	-	-	-	-	-	48,147
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,523	-	-	-	-	-	3,523
სუბორდინირებული ვალი	-	461	1,537	1,592	49,749	28,846	82,185
ფინანსური ვალდებულებები სულ	565,792	111,389	78,108	129,450	420,399	77,612	1,382,750
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(124,927)	(17,776)	18,952	75,763	99,151	138,337	
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	(124,927)	(142,703)	(123,751)	(47,988)	51,163	189,500	
'000 ლარი 31 დეკემბერი, 2014 წ.	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	134,089	6,814	8,051	13,365	5,332	2,721	170,372
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	38,638	-	-	-	-	-	38,638
გამოუყენებელი უპირობო	23,949	-	-	-	-	-	23,949
საკრედიტო ვალდებულებები							
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	42,896	68,167	96,279	197,509	600,879	189,058	1,194,788
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	104	12,610	-	2,490	6,325	234	21,763
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	-	47,104	-	-	-	-	47,104
სხვა ფინანსური აქტივები	1,757	-	-	-	-	-	1,757
ფინანსური აქტივები სულ	241,433	134,695	104,330	213,364	612,536	192,013	1,498,371
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	4,975	-	-	-	-	-	4,975
კლიენტთა ანგარიშები	425,056	49,060	57,964	96,218	38,384	19,592	686,274

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

სხვა ნასესხები სახსრები	3,245	19,303	28,925	60,100	180,753	38,622	330,948
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ზრუტო)	-	47,151	-	-	-	-	47,151
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	24,304	-	-	-	-	-	24,304
სესხის გაცემის ვალდებულებები	44,323	-	-	-	-	-	44,323
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,739	-	-	-	-	-	2,739
სუბორდინირებული სესხი	-	385	1,432	1,406	46,871	27,773	77,867
ფინანსური ვალდებულებები სულ	504,642	115,899	88,321	157,724	266,008	85,987	1,218,581
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(263,209)	18,796	16,009	55,640	346,528	106,026	
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	(263,209)	(244,413)	(228,404)	(172,764)	173,764	279,790	

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი არ იყენებს ზემოხსენებულ ვადიანობის ანალიზს, რომელიც მოიცავს სამომავლო სახელშეკრულებო პროცენტს ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით. ამის ნაცვლად ჯგუფი მონიტორინგს უწევს მოსალოდნელ დარჩენილ ვადებს (დარიცხული პროცენტის, გაუფასურების რეზერვის და გადავადებული საკომისიოების გარდა) და ამის შედეგად მიღებულ მოსალოდნელ ლიკვიდურობის დეფიციტს:

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2016 წ.	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები საღაროში და ნაშთი სებ-ში	212,923	-	-	-	-	212,923
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	167,950	-	-	-	-	167,950
გამოუყენებელი გამოუხმობადი და უპირობო საკრედიტო ვალდებულებები	26,468	-	-	-	-	26,468
სახაზინო ვალდებულებები	26,996	19,404	3,901	-	4,760	55,061
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9,218	33,560	54,797	129,576	625,881	853,032
ვალუტის დერივატივები	-	33,528	-	-	-	33,528
სულ აქტივები	443,555	86,492	58,698	129,576	630,641	1,348,962
ვალდებულებები						
მიმდინარე ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1,353	-	-	-	-	1,353
მიმდინარე ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	49,345	22,430	33,645	44,859	298,316	448,595
პირობითი ვალდებულებები ფინანსური და სხვა გარანტიების ფარგლებში	1,657	-	-	-	-	1,657
გამოუყენებელი გამოუხმობადი საკრედიტო ვალდებულებები	4,815	-	-	-	-	4,815
ვალდებულებები დაკავშირებული ბანკების მიმართ	-	10,587	7,940	-	148,221	166,748
ვალდებულებები გარეშე ბანკების მიმართ	150	-	-	-	-	150
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	3,429	18,622	5,846	33,322	156,153	217,372
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	30,529	13,877	20,816	27,754	184,563	277,539
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	-	66,170	66,170
ვალუტის დერივატივები	-	33,353	-	-	-	33,353
სულ ვალდებულებები	91,278	98,869	68,247	105,935	853,423	1,217,752
მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტი	352,277	(12,377)	(9,549)	23,641	(222,782)	
მოსალოდნელი კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	352,277	339,900	330,351	353,992	131,210	

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი 31 დეკემბერი, 2014 წ.	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთი სებ-ში	170,372	-	-	-	-	170,372
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	38,638	-	-	-	-	38,638
გამოუყენებელი გამოუხმობადი და უპირობო საკრედიტო ვალდებულებები	23,949	-	-	-	-	23,949
სადეპოზიტო სერტიფიკატი სებ-ში	-	12,613	-	2,380	4,760	19,753
სახაზინო ვალდებულებები	29,830	54,251	77,024	153,418	606,721	921,244
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	-	47,104	-	-	-	47,104
ვალუტის დერივატივები	262,789	113,968	77,024	155,798	611,481	1,221,060
სულ აქტივები	170,372	-	-	-	-	170,372
ვალდებულებები						
მიმდინარე ვალდებულებები ბანკების მიმართ	636	636	-	-	-	1,272
მიმდინარე ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	81,249	16,250	24,375	48,750	235,623	406,247
პირობითი ვალდებულებები ფინანსური და სხვა გარანტიების ფარგლებში	1,215	-	-	-	-	1,215
გამოუყენებელი გამოუხმობადი საკრედიტო ვალდებულებები	8,865	-	-	-	-	8,865
ვალდებულებები დაკავშირებული ბანკების მიმართ	3,592	-	7,185	11,975	33,529	56,281
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	150	-	-	-	-	150
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	3,008	16,417	18,479	43,510	169,929	251,343
სუბორდინირებული ვალი	15,924	45,877	54,576	90,948	49,371	256,696
ვალუტის დერივატივები	-	-	-	-	59,873	59,873
სულ ვალდებულებები	-	47,151	-	-	-	47,151
მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტი	148,150	(12,363)	(27,591)	(39,385)	63,156	
მოსალოდნელი კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	148,150	135,787	108,196	68,811	131,967	

მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტი რაოდენობრივად ასახავს ლიკვიდურობის საჭიროებას დროის გარკვეულ მონაკვეთში, თუ მას უარყოფითი ღირებულება აქვს, ხოლო პოტენციურად ჭარბ ლიკვიდურობას, თუ მისი ღირებულება დადებითია. ეს გამოთვლა მოიცავს წინა დროითი მონაკვეთების ჭარბი ლიკვიდურობის დადებით მონაცემებსაც. საოპერაციო დონეზე დეფიციტის ანგარიში ლიკვიდურობის რისკის შესაბამისი ვალუტების მიხედვით ნაწილდება (ლარი, აშშ და ევრო). აღნიშნულის მიზანია საკმარისი ლიკვიდურობის შენარჩუნება, რათა მომავალი თვის განმავლობაში ყველა მოსალოდნელი ვალდებულებები დაიფაროს. ტექნიკური თვალსაზრისით, ეს ნიშნავს, რომ ბანკის ხელმისაწვდომი აქტივები ყოველთვის უნდა აჭარბებდეს მის მოსალოდნელ ვალდებულებებს.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი შეესაბამებოდა ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით დამტკიცებულ საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის ლიმიტს, რომელიც 1-ს შეადგენს.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

კლიენტების მიერ თავისი ანაბრების უეცრად გატანის შემთხვევაში, ჯგუფში საკმარისი ფინანსური სახსრების უზრუნველყოფის მიზნით, ჯგუფი აკონტროლებს მაღალლიკვიდური აქტივების თანაფარდობას კლიენტების ანაბრებთან. ეს თანხები მაღალლიკვიდური აქტივების სახითაა წარმოდგენილი, რომლებიც შეიძლება სწრაფად გარდაიქმნას ნაღდ ფულად. 2016 წლის ბოლოსთვის მაღალლიკვიდური აქტივების მაჩვენებელი იყო 41% (2015 წელს 34%), რაც 15%-იან საკონტროლო მაჩვენებელს აღემატება.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფი ასევე მიმართავს სტრეს-ტესტის გამოთვლებს, რათა უზრუნველყოს ლიკვიდურობა. ხორციელდება მიღებული შედეგების ანალიზი და ALCO-ს მიერ განისაზღვრება ჯგუფის ლიკვიდურობის რეზერვის დონე. ცალკეული სტრეს-ტესტის შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის სარეზერვო ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 1-4 დროის მონაკვეთში ჯგუფს ჰქონდა დადებითი ლიკვიდურობის დეფიციტი, ყველა სტრეს-ტესტის სცენარის მიხედვით.

ჯგუფის მიზანია დაფინანსებისთვის ძირითადად კლიენტთა ანგარიშები გამოიყენოს.. დაფინანსების ამ წყაროს ემატება ისეთი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული დაფინანსება, როგორიცაა EFSE, OPIC, CEB, OeEB, responsAbility და EIB, რომლებიც საგანგებოდ გამოჰყოფენ სახსრებს მიზნობრივი ფინანსური პროგრამებისთვის (მაგ. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება). დაფინანსების სახსრების კიდევ უფრო მეტად დივერსიფიკაციის მიზნით ჯგუფი ასევე ინარჩუნებს ურთიერთობას სხვა ბანკებთან, განსაკუთრებით მოკლევადიანი ლიკვიდურობის ხაზებისთვის. გარდა ამისა, მოკლე და გრძელვადიანი დაფინანსებით ბანკს პროგრედიტ ჰოლდინგი და პროგრედიტ ბანკი გერმანია უზრუნველყოფს.

კლიენტთა ანგარიშების დივერსიფიკაციის მაღალი დონის შესანარჩუნებლად ჯგუფმა შემოიღო კონცენტრაციის მაჩვენებელი, რომლის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ათი უმსხვილესი ანაბარი არ აჭარბებდეს მთლიანი ანაბრების 15%-ს.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის დაფინანსების წყაროების სავარაუდო განაწილება 2016-2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილიდან ჩანს, რომ როგორც ზემოთ აღინიშნა, კლიენტთა ანგარიშები დაფინანსების აშკარად ყველაზე დიდი წყაროა. დაფინანსების სიდიდით მეორე წყარო არის ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ.

%-ში	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	0.2%	0.1%
კლიენტების ანაბრები	61.4%	64.1%
ვალდებულებები ჰოლდინგის მიერ კონტროლირებული კომპანიების მიმართ	16.4%	7.8%
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	21.7%	27.7%
სხვა ვალდებულებები	0.3%	0.3%

საერთო ჯამში, ჯგუფი მიიჩნევს, რომ მისი დაფინანსების წყაროები საკმარისადაა დივერსიფიცირებული, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფის სახსრები უმეტესწილად უზრუნველყოფილია დიდი რაოდენობით კლიენტთა ანაბრებით.

დაფინანსების რისკი

ბიზნეს გეგმა, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება, წარმოადგენს ჯგუფისთვის საშუალოვადიანი დაფინანსების საჭიროების განსაზღვრის საფუძველს როგორც კაპიტალის, ისე ვალის დასაფინანსებლად. საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველყოფის მიზნით, ჰოლდინგს აქვს ლიკვიდურობის რეზერვი, რომლის გამოყენება შესაძლებელია საგანგებო შემთხვევაში.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ დაფინანსების რისკი დაბალია, კლიენტთა ანაბრებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულებისა და ასევე იმ ფაქტის გამო, რომ ჯგუფს კვლავ მიუწვდება ხელი სხვადასხვა საერთაშორისო წყაროებიდან მიღებულ დაფინანსებაზე.

საბაზრო ფასის რისკი

ჯგუფის საბაზრო ფასის რისკი განისაზღვრება როგორც სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

ჯგუფის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთზე მეტ ვალუტაშია დენომინირებული. თუ აქტივები და ვალდებულებები სხვადასხვა ვალუტაშია გამოხატული, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია და მას ემუქრება სავალუტო კურსში პოტენციურად არასახარბიელო ცვლილებების საფრთხე.

ჯერ კიდევ განვითარებადი ფინანსური ბაზრის, ისტორიულად მაღალი ინფლაციისა და მერყევი სავალუტო კურსის გამო საქართველოში კერძო დანაზოგების დიდი ნაწილი აშშ დოლარში ან ევროშია გამოხატული. ამასთანავე, აშშ დოლარში ხელმისაწვდომი სესხები შედარებით დაბალი საპროცენტო (ნომინალური) განაკვეთებით და უფრო ხანგრძლივი ვადით (ლარში მოცემულ სესხებთან შედარებით) ჯერაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ქვეყანაში მოქმედი მრავალი ბიზნესის დაფინანსებაში. ამის შედეგად უცხოურ ვალუტას დიდი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის საქმიანობისთვის.

სავალუტო რისკის მართვას არეგულირებს პროგრედიტ ჰოლდინგის უცხოური ვალუტის რისკის მართვის პოლიტიკა. ეს პოლიტიკა ჯგუფმა პირველად 2009 წელს დანერგა და ის ყოველწლიურად განახლდება. პოლიტიკასთან შესაბამისობა მუდმივად კონტროლდება ჯგუფის დონეზე ჰოლდინგის საფინანსო რისკების გუნდის მიერ, ხოლო გადაწყვეტილებას პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანისა და გამონაკლისის დაშვების შესახებ იღებს პროგრედიტ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი და ALCO.

ჯგუფის სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ვალდებულია, მუდმივი მონიტორინგი გაუწიოს სავალუტო კურსების ცვლილებას და სავალუტო ბაზრებს. სახაზინო ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ასევე ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის სავალუტო პოზიციებს. როგორც წესი, ყველა სავალუტო პოზიცია შემდეგისდაგვარად უნდა შენარჩუნდეს ნულის დონეზე დღის ბოლოსთვის, გრძელი და მოკლე პოზიციები სპეკულაციური მიზნებისთვის დაუშვებელია. სახაზინო პოლიტიკის მიხედვით, წარმოებული ფინანსური

ინსტრუმენტის (დერივატივების) გამოყენება დაშვებულია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნით ჯგუფის პოზიციების დასახურად, ასევე ლიკვიდურობის მიზნებისთვის. დასაშვები უცხოური ვალუტის წარმოებული ინსტრუმენტებია ვადიანი სავალუტო ოპერაციები (მათ შორის ფორვარდული საანგარიშსწორებო ოპერაციები) და სავალუტო სვოპები. ჯგუფის უცხოური ვალუტის რისკებს ყოველდღიურად მართავს და აკონტროლებს სახაზინო ბექ ოფისი და ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

უცხოური ვალუტის ბაზრებზე მიმდინარე მოვლენები და სავალუტო პოზიციები სისტემატურად ეცნობება ჯგუფის ALCO-ს, რომელსაც უფლება აქვს მიიღოს სტრატეგიული გადაწყვეტილებები სახაზინო საქმიანობის თაობაზე. სავალუტო პოლიტიკიდან გამონაკლისის დაშვების საჭიროების ან ლიმიტების დარღვევის შემთხვევაში, ჯგუფის ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება ამის შესახებ ატყობინებს პროგრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს სათანადო ზომების რეკომენდაციით.

ჯგუფის მიზანია სავალუტო პოზიციების შეძლებისდაგვარად დაბალ საფეხურზე შენარჩუნება და იმის უზრუნველყოფა, რომ ღია სავალუტო პოზიცია ყოველთვის ლიმიტის ფარგლებში დარჩეს. სავალუტო რისკის მართვის მიზნით ჯგუფმა დააწესა ორი დონის კონტროლი: წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები და ლიმიტები. როდესაც ვერ ხერხდება პოზიციების ჩამოყვანა სავალდებულო კაპიტალის 5%-ზე ქვემოთ ერთ რომელიმე ვალუტაში, ან 7.5%-ზე ქვემოთ ყველა ვალუტაში ერთობლივად, ამის შესახებ უნდა ეცნობოს ბანკის ALCO-ს და პროგრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს სათანადო ზომების მიღებასთან ერთად. ეს მექანიზმი უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის მთლიანი ღია სავალუტო პოზიცია არ გადააჭარბოს საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს. გამონაკლისი ლიმიტებში, ან სტრატეგიულ პოზიციებში უნდა დამტკიცდეს პროგრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს ან ზოგადი რისკის მართვის კომიტეტის მიერ.

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციები ზემოხსენებულ ლიმიტებს არ აჭარბებდა.

წლის განმავლობაში გამოყენებული იყო შემდეგი მნიშვნელოვანი სავალუტო კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი 2016	საშუალო კურსი 2015	საანგარიშო თარიღი მიმდინარე კურსი 31 დეკემბერი 2016	საანგარიშო თარიღი მიმდინარე კურსი 31 დეკემბერი 2015
USD 1	2.3667	2.2702	2.6468	2.3949
EUR 1	2.6172	2.5204	2.7940	2.6169

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ფულადი აქტივების და ვალდებულებების განაწილება ძირითად საოპერაციო ვალუტებზე:

'000 ლარი	აშშ		სხვა	ადგილობრივი ვალუტა	სულ
2016 წლის 31 დეკემბერი	ევრო	დოლარი	ვალუტები		
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	23,977	142,584	712	84,085	251,358
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	12,052	125,203	1,713	35,185	174,153
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი	-	-	-	16,809	16,809

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

ქაღალდები					
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	27,439	699,835	-	128,951	856,225
სხვა ფინანსური აქტივები	961	694	-	4,014	5,669
ფინანსური აქტივები სულ	64,429	968,316	2,425	269,044	1,304,214
ღია ფორგორდული პოზიცია (აქტივები)	33,528	-	-	-	-
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	2,703	-	154	2,857
კლიენტთა ანგარიშები	93,007	482,660	2,243	154,665	732,575
სხვა ნასესხები სახსრები	2,809	384,803	-	-	387,612
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,266	16	-	1,240	3,522
სუბორდინირებული სესხი	-	66,752	-	-	66,752
სულ ფინანსური ვალდებულებები	98,082	936,934	2,243	156,059	1,193,318
ღია ფორგორდული პოზიცია (ვალდებულებები)	-	33,353	-	-	-
წმინდა პოზიცია	(125)	(1,971)	182	112,985	111,071
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	3,459	19,323	-	10,349	33,131
სესხის გაცემის ვალდებულებები	7,109	30,294	-	10,744	48,147

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი					
		აშშ	სხვა	ადგილობრივი	
2015 წლის 31 დეკემბერი	ევრო	დოლარი	ვალუტა	ვი ვალუტა	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	20,627	106,342	405	42,998	170,372
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	15,327	3,729	428	19,154	38,638
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	19,753	19,753
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	14,617	727,261	-	156,509	898,387
სხვა ფინანსური აქტივები	568	767	-	422	1,757
ფინანსური აქტივები სულ	51,139	838,099	833	238,836	1,128,907
ღია ფორგორდული პოზიცია (აქტივები)	47,104	-	-	-	-
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	8	4,813	-	154	4,975
კლიენტთა ანგარიშები	94,115	434,844	856	139,476	669,291
სხვა ნასესხები სახსრები	2,780	294,136	-	9,628	306,544
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,367	16	-	1,357	2,740
სუბორდინირებული ვალი	-	60,434	-	-	60,434
ფინანსური ვალდებულებები სულ	98,270	794,243	856	150,615	1,043,984
ღია ფორგორდული პოზიცია (ვალდებულებები)	-	47,151	-	-	-
წმინდა პოზიცია	(27)	(3,295)	(23)	88,221	84,876
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	213	13,588	-	10,503	24,304
სესხის გაცემის ვალდებულებები	4,301	30,659	-	9,363	44,323

ვალუტის კურსის ცვალებადობასთან დაკავშირებული მაქსიმალური სავარაუდო ზარალის დადგენის მიზნით, ხორციელდება შვიდი წლის სიმძვლის ისტორიული სავალუტო ცვლილებების ანალიზი და ყველაზე მკვეთრი სხვაობა (99% და 95%-იანი სანდოობის დონით - ერთწლიანი ფლობის პერიოდი) მიმდინარე სავალუტო პოზიციების მიმართ გამოიყენება:

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი			
2016 წლის 31 დეკემბერი			
	95% სანდოობა	99% სანდოობა	
მაქსიმალური დანაკარგი (რისკს დაქვემდებარებული ღირებულება)	(361)	(413)	
საშუალო დანაკარგი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(339)	(369)	
'000 ლარი			
2015 წლის 31 დეკემბერი			
	95% სანდოობა	99% სანდოობა	
მაქსიმალური დანაკარგი (რისკს დაქვემდებარებული ღირებულება)	(466)	(493)	
საშუალო დანაკარგი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(339)	(369)	

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადებს შორის არსებული სტრუქტურული განსხვავებების გამო. ჯგუფი სესხების დიდ ნაწილს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით სთავაზობს კლიენტებს. სესხების საშუალო ვადა ჩვეულებრივ უფრო ხანგრძლივია, ვიდრე კლიენტთა ანაზღაურების ვადა, რის გამოც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფს ექმნება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთის რისკების შემცირებისთვის (ჰეჯირებისთვის) განკუთვნილი ფინანსური ინსტრუმენტები ხელმისაწვდომია მხოლოდ მყარ ვალუტაში, მაგ. ევროსა და აშშ დოლარში, ჯგუფი იძულებულია მკაცრად აკონტროლოს საპროცენტო განაკვეთის რისკები.

ჯგუფი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს და მართავს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის ძირითადი მაჩვენებლით ფასდება პოტენციური გავლენა ყველა აქტივისა და ვალდებულების ეკონომიკურ ღირებულებაზე. ეს მაჩვენებელი გამოიყენება იმ პოტენციური ზარალის გასაანალიზებლად, რასაც ჯგუფი განიცდის აქტივებსა და ვალდებულებებზე საპროცენტო განაკვეთების ძალიან არასახარბიელო მერყეობის (შოკის) შემთხვევაში. ევროსა და აშშ დოლარისთვის დაშვება არის საპროცენტო განაკვეთის მრუდის პარალელური გადაწევა +/- 200 ბპს-ით. ადგილობრივი ვალუტის შემთხვევაში შოკის განმარტება გამომდინარეობს გასული შვიდი წლის განმავლობაში ისტორიული საპროცენტო განაკვეთის მერყეობიდან. არარეალიზებული, სულ 12 თვის საპროცენტო მოგების ზეგავლენა არ უნდა აჭარბებდეს მისი სავალდებულო კაპიტალის 10%-ს ყველა ვალუტაში. ანგარიშგებისთვის განკუთვნილი სავალდებულო ოდენობა არის 5%, რაც გამაფრთხილებელი ნიშნის ფუნქციას ასრულებს ადრეულ ეტაპზე. ამასთან, რეგულარული მონიტორინგი და ანალიზი უტარდება ყველა აქტივისა და ვალდებულების ეკონომიკურ ღირებულებაზე პოტენციურს გავლენას (ეკონომიკური ღირებულების გავლენა).

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოლიტიკიდან ყოველგვარი გადახვევა და საპროცენტო განაკვეთის ლიმიტების დარღვევა უნდა დამტკიცდეს პროგრედიტ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოზიციას მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი უწევს. ეს მაჩვენებლებიც ეცნობება პროგრედიტ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს.

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

რისკის გადაფასების თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის რისკის მონიტორინგისა და შეზღუდვის გარდა, ჯგუფი ასევე მიზნად ისახავს საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯების მქონე თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების ვადების შესაბამისობაში მოყვანას.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საერთო თანხები საბალანსო ღირებულებით, რომელიც კლასიფიცირდება სახელშეკრულებო პროცენტის გადაფასების, ან ვადის ამოწურვის თარიღის მიხედვით, რომელიც უფრო ადრე დადგება.

'000 ლარი	ერთ თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 - 5 წელი	5 წელზე მეტ	უფრო ცნ ტო	სულ
2016 წლის 31 დეკემბერი								
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	155,680	19,404	-	-	-	-	76,274	251,358
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	55,233	-	-	-	-	-	118,920	174,153
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	7,964	-	3,901	-	4,760	-	418	17,043
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	22,266	37,374	65,819	156,398	340,711	227,771	5,886	856,225
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	5,669	5,669
ფინანსური აქტივები სულ	241,143	56,778	69,720	156,398	345,471	227,771	207,167	1,304,448
ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	150	-	-	-	-	-	2,707	2,857
კლიენტთა ანგარიშები	266,894	46,961	55,926	87,940	68,453	18,154	188,246	732,574
სხვა წასესხები სახსრები	12,212	51,064	71,609	16,707	200,062	32,093	3,866	387,613
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	3,523	3,523
სუბორდინირებული ვალი	-	39,702	-	-	-	26,468	582	66,752
სულ ვალდებულებები	279,256	137,727	127,535	104,647	268,515	76,715	198,924	1,193,319
წმინდა საპროცენტო განაკვეთისადმი მგრძნობიარობა	(38,113)	(80,949)	(57,815)	51,751	76,956	151,056		

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი	ერთ თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 - 5 წელი	5 წელზე მეტ	უფრო ცნ ტო	სულ
2015 წლის 31 დეკემბერი								
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	102,421	-	-	-	-	-	67,951	170,372
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	21,600	-	-	-	-	-	17,038	38,638
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	12,613	-	2,380	4,760	-	-	19,753
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	65,878	60,710	71,510	142,076	402,094	145,029	11,090	898,387
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	1,757	1,757
ფინანსური აქტივები სულ	189,899	73,323	71,510	144,456	406,854	145,029	97,836	1,128,907

ვალდებულებები

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	3,586	-	-	-	-	-	1,389	4,975
კლიენტთა ანგარიშები	264,358	45,361	54,365	90,222	33,978	15,328	165,679	669,291
სხვა ნასესხები სახსრები	22,261	52,408	85,178	23,791	86,752	33,552	2,603	306,545
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	2,739	2,739
სუბორდინირებული სესხი	-	35,924	-	-	-	23,949	561	60,434
სულ ვალდებულებები	290,205	133,693	139,543	114,013	120,730	72,829	172,971	1,043,984
წმინდა საპროცენტო განაკვეთისადმი მგრძნობიარობა	(100,306)	(60,370)	(68,033)	30,443	286,124	72,200		

რაოდენობითი თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის მერყეობასთან დაკავშირებული რისკები ამჟამად შეზღუდულია იმის დაშვებით, რომ ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ეკონომიკურ ღირებულებაზე ზეგავლენა მიმდინარე ღირებულებით), რომელიც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთის შოკით +/- 200 ბპს ევროში/აშშ დოლარში და ყველაზე უარესი ისტორიული სცენარით ადგილობრივ ვალუტაში, არ უნდა აღემატებოდეს სავალდებულო კაპიტალის 10%-ს ყველა ვალუტაში. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ამ მოთხოვნებს შეესაბამებოდა. კუმულაციური საპროცენტო მოგების ეფექტი სამი თვის განმავლობაში 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა:

ზეგავლენა მოგება-ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)				
	სავარაუდო უარყოფითი შემთხვევის სცენარი		სტრესის სცენარი	
	+2%	-2%	+5%	-5%
აშშ დოლარი	110	(110)	275	(275)
ევრო	143	(143)	359	(359)
ლარი	374	(374)	933	(933)
	627	(627)	1,567	(1,567)

კუმულაციური საპროცენტო მოგების ზეგავლენა 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა:

ზეგავლენა მოგება-ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)				
	სავარაუდო უარყოფითი შემთხვევის სცენარი		სტრესის სცენარი	
	+2%	-2%	+5%	-5%
აშშ დოლარი	(71)	71	(177)	177
ევრო	100	(100)	251	(251)
ლარი	290	(290)	726	(726)
	319	(319)	800	(800)

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი აკონტროლებს საპროცენტო განაკვეთებს თავის ფინანსური ინსტრუმენტებზე თითოეულ ძირითად ვალუტაში. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საშუალო საპროცენტო განაკვეთები მენეჯმენტის მიერ განხილულ ანგარიშებზე დაყრდნობით:

31 დეკემბერი 2016 წ.			
% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ადგილობრივი ვალუტა
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	0.05	6.67

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	7.33	8.34	11.33
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტთა ანგარიშები	1.36	2.39	3.11
სხვა ნასესხები სახსრები	2.50	3.88	-
სუბორდინირებული სესხი	-	5.54	-

31 დეკემბერი, 2014წ.

% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ადგილობრივი ვალუტა
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	0.33	9.00
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9.05	10.25	13.41
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტთა ანგარიშები	2.72	3.25	3.83
სხვა ნასესხები სახსრები	2.50	3.74	11.74
სუბორდინირებული სესხი	-	5.48	-

ქვეყნის რისკი

ქვეყნის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შეიძლება ვერ მოახერხოს გარკვეულ აქტივებზე უფლების განხორციელება უცხოურ ქვეყანაში (ქონების ჩამორთმევის რისკი), ან რისკი იმისა, რომ უცხო ქვეყანაში მოქმედი კონტრაგენტი ვერ მოახერხებს ვალდებულების შესრულებას ამ უცხო ქვეყანაში არსებული კონკრეტული პოლიტიკური, ეკონომიკური, ან სოციალური რისკების გამო, რაც უარყოფით გავლენას მოახდენს კრედიტზე (გადაცემის და კონვერტირებადობის რისკი). ჯგუფის საქმიანობიდან და ჯგუფის სამოქმედო ქვეყნების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფი უფრო ფართო მნიშვნელობით განმარტავს ქვეყნის რისკს, რომელიც ითვალისწინებს, რომ ქვეყნისთვის დამახასიათებელმა მნიშვნელოვანმა გარე მაკროეკონომიკურმა, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა, ან მარეგულირებელმა ფაქტორებმა შეიძლება უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ჯგუფის მოგებაზე, კაპიტალსა თუ ლიკვიდურობაზე. კერძოდ, ის მოიცავს ჯგუფის საქმიანობაში მთავრობის პირდაპირი თუ არაპირდაპირი ინტერვენციის რისკს ნაციონალიზაციის ან ქონების კონფისკაციის ფორმით, ანდა მნიშვნელოვან საბაზრო თუ მარეგულირებელი ორგანოების ინტერვენციას.

ჯგუფის საქმიანობის სტრატეგია არის ადგილობრივ ბაზარზე მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხებზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება. ამიტომ იგი ჩვეულებრივ არ მონაწილეობს საერთაშორისო ტრანზაქციებში და არ იღებს თავის თავზე ქვეყნის რისკებს. მიუხედავად ამისა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ფინანსური რისკის მართვისთვის ჯგუფს შეიძლება დასჭირდეს საერთაშორისო ტრანზაქციების განხორციელება, მაგ. მაღალრეიტინგული საერთაშორისო და მულტინაციონალური ორგანიზაციების ობლიგაციებში ჭარბი ლიკვიდურობის დაბანდების მიზნით.

ფართო მნიშვნელობით ქვეყნის რისკის საკითხები განხილულია ჯგუფის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის, კონტრაგენტის/ემიტენტის და საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკასა და მეთოდოლოგიებში. საერთაშორისო რისკებს აკონტროლებენ ჯგუფის და პროგრესიტი ჯგუფის რისკების მართვის თანამშრომლები, ჯგუფს ქვეყნის რისკი მხოლოდ შეზღუდულად ემუქრება

26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის პრინციპები და ინფორმაციის გამჟღავნების წესები ითვალისწინებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების დადგენას. სამართლიანი ღირებულება დადგენილია შეფასების და ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით. ჯგუფი სამართლიან (რეალურ) ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი (რეალური) ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: ანალოგიურ ინსტრუმენტზე აქტიურ ბაზარზე კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული).
- დონე 2: საწყისი მონაცემები პირველი დონისთვის დადგენილი კოტირებული ფასების გარდა, რომელთა დაკვირვება შესაძლებელია პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ., კოტირებების საფუძველზე მიღებული ფასი). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ანალოგიური ინსტრუმენტების ფასები; არააქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ანალოგიური ინსტრუმენტების ფასები, ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ უკავშირდება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს.
- დონე 3: არადაკვირვებადი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობის ასახვის მიზნით.

ჯგუფის შეფასებით, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან. მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულების ფინანსური აქტივების, მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულების ფინანსური პასივების და გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 დონეში, შეფასების მოდელების გამოყენების გამო.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა შეესაბამებოდეს აქტივის გაყიდვის ფასს ან მხარეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე ვალდებულების გადაცემის ფასს შეფასების დღისათვის. თუმცა გაურკვევლობის და შეფასების სუბიექტურობის გათვალისწინებით, სამართლიანი (რეალური) ღირებულება არ უნდა განიმარტებოდეს როგორც დაუყოვნებლივ რეალიზებადი აქტივის ან ვალდებულების გადაცემის ღირებულება.

ჯგუფმა სამართლიანი ღირებულება დაადგინა შეფასების მეთოდების გამოყენებით. შეფასების მეთოდების გამოყენების მიზანია სამართლიანი ღირებულების დადგენა, რომელიც ასახავს აქტივის გაყიდვის ფასს ან მხარეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე ვალდებულების გადაცემის ფასს შეფასების დღისათვის. გამოყენებული შეფასების მეთოდი დაფუძნებულია დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელზე.

ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება უდრის მათ საბალანსო ღირებულებას. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე არაკოტირებადი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება დადგინდა სავარაუდო ფულადი ნაკადების მიხედვით, რომელთა მიღება ივარაუდება ახალი ინსტრუმენტებისთვის მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების დისკონტირებით, იგივე საკრედიტო რისკით და დარჩენილი ვადით. თუ დაკვირვებადი საბაზრო განაკვეთები არ არის საკმარისი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, დისკონტირებული ფულადი სახსრების მოდელისთვის საწყის მონაცემებად გამოიყენება ჰოლდინგის სახაზინო განაკვეთები. ჰოლდინგის სახაზინო განაკვეთები განისაზღვრება კაპიტალის ღირებულების გათვალისწინებით, რომელიც დამოკიდებულია ვალუტებსა და დაფარვის ვადებზე, რისკის მარჯის ჩათვლით, რომელიც, თავის მხრივ, თითოეული ბანკისთვის დადგენილი შიდა რისკის რეიტინგზეა დამოკიდებული. ეს შიდა განაკვეთები რეგულარულად უნდა შედარდეს მესამე მხარეების გარიგებების ფასებს.

27. პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფს აქვს კრედიტის გაცემის პირობითი ფინანსური ვალდებულება. აღნიშნული ვალდებულებები ითვალისწინებს საკრედიტო რესურსების გაცემას დამტკიცებული სესხების ან ოვერდრაფტის სახით. ჯგუფი გაცემს ფინანსურ გარანტიებს და აკრედიტივებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა უმეტესწილად ხუთ წლამდე გრძელდება.

საკრედიტო ვალდებულებების, ფინანსური გარანტიების და აკრედიტივების გაცემისას ბანკი იყენებს რისკების მართვის იგივე პოლიტიკასა და პროცედურებს, რაც კლიენტებზე კრედიტებისა და ავანსების გაცემის შემთხვევაში.

'000 ლარი 31 დეკემბერი	2016	2015
ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივი	13,321	7,831
ვალდებულებების შესრულების გარანტიები	19,810	16,473
სესხის გაცემის ვალდებულებები		
- ერთი წლის ან ნაკლები დაფარვის თავდაპირველი ვადით	29,921	36,898
- ერთი წელზე მეტი დაფარვის თავდაპირველი ვადით	18,226	7,425
სულ	81,278	68,627

ზემოთ მოცემული ცხრილი მოიცავს პირობითი ვალდებულებებისა და გარანტიების ნომინალურ ძირ თანხებს, ანუ რისკს დაქვემდებარებულ თანხებს, ჯგუფის მიერ თავისი სახელშეკრულებო ვალდებულებების სრულად შესრულების და

კლიენტის მიერ თავისი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ვალდებულებებისა და გარანტიების მნიშვნელოვან ნაწილს ვადა შეუწყდება მათი ათვისების გარეშე; ამიტომ მთლიანი სახელშეკრულებო თანხები არ წარმოადგენს მომავალი ლიკვიდურობის მოთხოვნებს. თანხისა და გადინების მოცულობის შეფასება არ გამოიყენება. რეზერვები კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებსა და ვალდებულებების შესრულების გარანტიებზე მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

ოპერაციული საიჯარო ვალდებულებები

როდესაც ჯგუფი მოიჯარეა, მომავალი მინიმალური იჯარა არაგაუქმებადი საოპერაციო იჯარის პირობებში შემდეგნაირად გადაიხდება:

'000 ლარი	2016	2015
– არა უგვიანეს ერთი წლისა	979	923
– ერთ წელზე მეტი ხნის შემდეგ და არა უგვიანეს ხუთი წლისა	320	320
სულ	1,299	1,243

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირად ხასიათდება ცვლილებებით კანონმდებლობაში, ნორმატიული დოკუმენტების ოფიციალური კომენტარებსა და სასამართლო გადაწყვეტილებებში, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველია, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ ზედმეტი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვის უფლება, თუ იმ წლის ბოლოდან, როცა დარღვევა მოხდა, გასულია სამი წელი.

აღნიშნული გარემოება საქართველოში იწვევს საგადასახადო რისკს, რომელიც სხვა ქვეყნებთან შედარებით უფრო მნიშვნელოვანია. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ უზრუნველყოფილია საქართველოს მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის, მისი ოფიციალური კომენტარებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების არსებული ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, ზოგიერთი სახელმწიფო ორგანოს ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფო ორგანო თავის ინტერპრეტაციას წარმატებით გაიტანს.

27. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სასამართლო პროცესები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ჯგუფის წინააღმდეგ შეიძლება აიძრას სასამართლო საქმე ან სარჩელი. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ სასამართლო საქმეებისა ან სარჩელებისგან გამომდინარე საბოლოო პასუხისმგებლობა არ მოახდენს მნიშვნელოვან ზეგავლენას ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მისი სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

28. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ჯგუფის უშუალო და ერთადერთი დედობილი კომპანიაა ს.ს. პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA, რომელიც ამზადებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

მხარეები დაკავშირებულ მხარეებთან ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ მხარეს შესწევს მეორე მხარეზე კონტროლის, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენის

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

უნარი ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას, თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის გათვალისწინებისას, ყურადღება ექცევა კავშირის შინაარსს და არა მარტო მის სამართლებრივ ფორმას.

2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი მიმდინარე ნაშთები აქვს:

'000 ლარი	კონტრაქტით განსაზღვრული წლიური საპროცენტო განაკვეთი	2015	2014
აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	-0.4%-0.6 %	31,189	12,996
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	0.0%	533	3,605
კლიენტის ანგარიშები			
- ძირითადი მენეჯმენტი	0.0%-6.5%	260	156
სხვა ნასესხები თანხები			
- დედობილი კომპანია	3.49%-4.42%	109,944	34,158
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	2.82%-4.36%	58,550	19,315
სუბორდინირებული სესხი			
- დედობილი კომპანია	8.41%-10.92%	26,985	24,459

2016-2015 წლების 31 დეკემბრის მოგება-ზარალის უწყისში შეტანილია დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამომდინარე შემდეგი თანხები:

'000 ლარი	2016	2015
საპროცენტო ხარჯი		
- დედობილი კომპანია	6,167	4,446
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	1,534	833
- ძირითადი მენეჯმენტი	10	7
საკომისიო ხარჯი		
- დედობილი კომპანია	1,951	1,312
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	11	102
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		
- დედობილი კომპანია		
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები	431	351
- ძირითადი მენეჯმენტი		
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	1,713	2,027
- დედობილი კომპანია	2,758	2,426
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	6,167	4,446

ტრანზაქციები, რომლის შედეგად შეიქმნა შემდეგი ნაშთები, განხორციელებულია ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში და მათზე იგივე პირობები ვრცელდება, რაც მსგავსი ტიპის იურიდიულ ან ფიზიკურ პირებთან ან სხვა თანამშრომლებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებზე. ტრანზაქციები დაკავშირებული იყო მხოლოდ და მხოლოდ დეფოლტის ჩვეულებრივ რისკთან და არ მოიცავდა სხვა არასასურველ მახასიათებლებს.

საკრედიტო ვალდებულებები

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის - 2016 წლის 31 დეკემბერი

2016-2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ჰოლდინგის მიმართ აქვს მიმდინარე აუთვისებელი, გამოუხმობადი და უპირობო საკრედიტო ვალდებულება 10 000 ათასი დოლარის ოდენობით.